

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 6 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Računa poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Načrti nove vlade

Kakor javljajo beograjski časopisi, obstojajo naloge nove vlade predvsem v izboljšanju državne uprave, gospodarski obnovi in plemenskem pomirjenju — Zakon proti korupciji — Domneve o razdelitvi države na nove oblasti — Razpust Jugoslovenske muslimanske stranke

V beograjskih listih čitamo obširna pojasnila o ciljih in nalogah nove vlade. «Politika» pravi, da se o vladnem delu in njenih nadaljnjih namenih sicer ne dajajo obvestila, vendar pa je iz kraljevega proglasa in kraljeve besede ministrom razvidno, kaj naj vse vlada dela. Naloge nove vlade so v glavnem v izboljšanju državne uprave, gospodarski obnovi in ozdravljenju financ ter v dosegu pravega duhovnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Da se to doseže, se namerava uveljaviti cela vrsta novih zakonov in se pričakuje, da se bo tekom treh ali štirih mesecev izenarčilo celokupno zakonodajstvo. Navajajo se: kazenski zakon, kazenskosodni postopek, zakon o osrednji upravi, zakon o spremembah v uradniškem zakonu, zakon proti korupciji.

«Politika» piše, da je uradniško vraščanje med najvažnejšimi nalogami nove vlade. Pravilna rešitev te naloge je pogoj splošnega uspeha. Sedanjí uradniški zakon bo dovolj znatne in značilne spremembe. Nesposobni, korumpirani, za svojo stroko nezadostno izobraženi ter nepotrebni uradniki bodo odstranjeni in obdržali se bodo samo oni uradniki, ki so potrebni. Po vladnih namerah se mora strankarstvo končno iztrebiti iz uradništva in državne uprave. Napredovanje uradništva v službi bo odvisno od njihovega vestnega dela. Gospodarski položaj uradništva bo izboljšán.

Glede zakona proti korupciji se še ne ve, ali bo imel povratno moč, to je, da bi obračunal stare grehe, ali bo samo v bodoče preprečeval korupcijo.

V vrsti vladnih ukrepov za ozdravljenje financ in gospodarsko obnovo države zavzema važno mesto tudi carinska politika. Misli se na popravilo carinske tarife. Važno je poudariti, da se čuti nerazpoloženje proti različnim carinam, ki se dajajo industriji piva. Izvoz naših vin je bil doslej skoro onemogočen. Poudarja se dalje nesmiselnost izvoznih carin na žito. Uveljavili se bodo tudi strogi ukrepi za preprečenje tihotapstva in uvedle se bodo visoke carine na luksuzne predmete.

Posebna pozornost se bo posvetila poljedelstvu in živinoreji. Ne bo se delalo po načrtu samo za povečanje poljskega pridelka, temveč se bo z izboljševalnimi deli povečala tudi površina plodne zemlje. Dalje misli vlada na posebno ustanovo, ki bo dajala kmetovalcem dolgoročno hipotekarna posojila.

Obstojí mnenje, da bi se v vrsti upravnih izboljšanj morala izvesti tudi nova **razdelitev države**. Ta razdelitev bi bila izvedena tako, da bi ostala v vsaki bodoči državi

ni ureditvi, o kateri je bilo govora v kraljevem proglasu.

Vlada generala Pere Živkovića je dobila smernice in najširša pooblastila v kraljevem proglasu in kraljevem nagovoru ministrom. Kralj je v svojem nagovoru poudarjal odgovornost ministrov napram njemu osebno. Vlada je prosta vseh strankarskih ozirov in uplivov, ker ljudje v vladi niso zastopniki bivših političnih strank.

Časopisi objavljajo tudi razne načrte za novo razdelitev države. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, so to le domneve. Govori se v glavnem o dveh načrtih. Po prvem načrtu bi se država razdelila na sedem oblasti s sedeži v Beogradu, Skoplju, Dubrovniku, Novem Sadu, Sarajevu, Zagrebu in Ljubljani.

Dve smrtni nesreči

V Logatcu se je ponesrečil vestni železniški uradnik Janko Smerkolj. — V Domžalah je usmrtilo tovarniško kolo knjigovodjo Dragotina Seliškarja. — Ker sta bila oba «Jutrova» naročnika, so njihovi svojci prejeli za vsakega po 10.000 Din zavarovalnine, kajti z novim letom je vsak «Jutrov» naročnik, ki redno plačuje naročnino, zavarovan za 10.000 Din.

Te dni je postal na postaji v Logatcu žrtev vestnega službovanja železniški uradnik g. Janko Smerkolj, ki ga je v megli sumila lokomotiva s tako silo, da je nesrečnik kmalu izdihnil. Skoro v istem času je tragično preminul g. Dragotin Seliškar, knjigovodja tovarne lakov na Količevem pri Domžalah. Delavci so hoteli odstraniti led od zamrznega velikega tovarniškega kolesa. Pri delu jim je pomagal tudi g. Seliškar, ki je splezal na kolo. V tem se je kolo zavrtelo in usmrtilo nesrečnega knjigovodjo. Oba ponesrečenca sta bila večletna zvesta «Jutrova» naročnika.

Nezgodno zavarovanje za primer smrti zaradi nezgode, ki ga je tekoče leto sklenilo «Jutro» z zavarovalnico «Triglav» v Ljubljani za vse «Jutrove» naročnike, ki vestno plačujejo naročnino, se je tokrat prvič pokazalo v svoji blagodejnosti.

Obe žrtvi zapuščata težko prizadete svojce, katerim je v hudi nesreči vsaj mala uteha, da sta bila blagonakojnika naročnika «Jutra» in da sta zato bila deležna «Jutrovega» nezgodnega zavarovanja.

Obe smrtni nezgodi sta zavarovalnici «Triglav» že prijavljeni in ko bodo vse potrebne formalnosti urejene, bo takoj sledilo izplačilo

Slovenija bi pri tej razdelitvi dobila morda nekatere obmejne okraje iz primorsko-krajiške in varaždinske oblasti.

Po drugem načrtu, ki ga objavlja «Pravda», bi bila država razdeljena na 12 oblasti, ki bi bile: beograjska (sedež v Beogradu), sremska (sedež v Sremski Mitrovici), sarajevska (sedež v Sarajevu), dubrovaška (sedež v Dubrovniku), zagrebaška (sedež v Zagrebu), ljubljanska (sedež v Ljubljani), moravska (sedež v Požarevcu), niška (sedež v Nišu), šumadijska (sedež v Kragujevcu), skopljska (sedež v Skoplju), kosovska (sedež v Prištini) in bitoljska oblast (sedež v Bitolju). Po tem načrtu bi ljubljanska oblast obsegala vso Slovenijo, del hrvatskega Primorja in del bivše varaždinske županije.

Vse, kar smo tu navedli, so še samo načrti, s katerimi se vlada še ni službeno pečala.

Končno še omenjamo, da se je Jugoslovanska muslimanska (Spahova) stranka razpuščala na podlagi zadevnega novega zakona, ker je plemenska in verska stranka. To je doslej edina stranka, ki je razpuščena na podlagi novega zakona. Dr. Spaho in njegovi prijatelji izjavljajo, da stranke ne bodo obnovili, tudi ne pod novim imenom.

zavarovalnine v znesku po 10.000 Din za svoje pokojnega g. Smerkolja in pokojnega g. Seliškarja.

Po točki 7. splošnih navodil za nezgodno zavarovanje pri «Jutru» je vsako nezgodo, za katero hoče zavarovanec uveljaviti odškodninski zahtevek, takoj po nezgodi javiti zavarovalnici «Triglav» v Ljubljani. V prijavi je treba označiti vse podrobnosti nezgode ter priložiti tudi zdravniško izpričevalo. Če sta bili obe nezgodi uradno komisijsko ugotovljeni, bo tozadevna izpričevala lahko takoj dobili.

Po točki 4. splošnih pogojev za «Jutrovo» nezgodno zavarovanje imajo pravico do nezgodne zavarovalnine le oni naročniki, ki so poravnali naročnino za ves čas do 14 dni pred nezgodo. Za nove naročnike stopi zavarovanje v veljavo šele s trenutkom, ko je bila naročnina vsaj za mesec dni v naprej plačana.

Oba ponesrečenca sta bila stara in zvesta «Jutrova» naročnika. G. Dragotin Seliškar je bil naročnik «Jutra» od l. 1923. dalje. Zadnjega decembra je poslal zadnjo naročnino v znesku 50 Din za dva meseca naprej. Ugotovljeno je, da je njegova naročnina v redu plačana. G. Smerkolj je bil naročen na «Jutro» od leta 1924. naprej in sreča v nesreči, če se sme v tako žalostnem primeru rabiti ta izraz, je bila, da ga je zadela nezgoda baš zadnje ure, preden mu je ugasnila pravica do nezgodnega zavarovanja. Naročnino je imel plačano le do konca decembra 1928., za januar pa uprava še ni dobila njegovega nakazila naročnine. Ker zahteva prednisi za «Jutrovo» nezgodno zavarovanje, da je naročnina poravnana vsaj za ves čas do 14 dni pred nezgodo, je 14. januarja potekla njegova pravica za nezgodno odškodnino v znesku 10.000 Din. Ako bi se torej nezgoda zgodila

24 ur pozneje, bi nezgodno zavarovanje g. Smerkolja že počivalo in njegovi svoci ne bi mogli biti deležni blagodejnosti zavarovanja. Baš ta primer naj bo «Jutrovim» naročnikom najresnejši opomin za točno plačevanje naročnine.

Vse, ki še niso «Jutrovi» naročniki, opozarjamo, naj se naroče na «Jutro» ter skrbno prečitajo navodila za nezgodno zavarovanje, ki jih dobe tiskana na zavarovalni polici.

Politični pregled

Kot zanimivost je javljati, da se je zadnje dni razširila

vest o izstopu ministra dr. Korošca iz SLS.

«Vreme» piše, da je sklep dr. Korošca, da odloži predsedništvo SLS in da stopi iz stranke, v novih razmerah popolnoma razumljiv. Vsi ministri so obljubili, da stopijo iz svojih strank. Izključeno je, da bi mogel katerikoli član nove vlade ostati strankarska osebnost. Zato tudi ni potrebno, da bi dr. Korošec še posebej obveščal vodstvo SLS o svojem izstopu, ker se to samo po sebi razume. Ko se vrne zopet ustavno stanje, bo tudi dr. Korošec zopet prevzel svoje mesto. Tako piše «Vreme». V glavnem tajništvu so te dni izjavili, da o izstopu dr. Korošca iz stranke ne vedo ničesar.

Po večdnevnih posvetovanjih v vladnih krogih je bila v torek

izvršena izpopolnitev nove vlade z imenovanjem dveh novih ministrov.

Imenovan je bil beograjski župan in bivši večkratni minister dr. Kosta Kumanudi za ministra pošte in brzojava ter za zastopnika bolnega zunanjšega ministra dr. Marinkoviča, ki je odpotoval na zdravljenje v Davos (Švica). Z istim ukazom je bil imenovan za ministra trgovine in industrije dr. Želimir Mažuranić, odvetnik v Zagrebu. Oba ministra sta že položila prisego in prevzela svoje posle. Dr. Mažuranić je že podal svojo prvo

izjavo, kjer pravi, da bo strogo izvajal program, ki mu ga je začrtal kraljev proglas.

V svrhu izboljšanja državne uprave je predsednik vlade general Pera Živković kot minister notranjih zadev poslal vsem velikim županom brzojavno

okrožnico, v kateri se predpisuje vpludno obnašanje do občinstva.

Okrožnica pravi med drugim: «Uradniki so zaradi države in naroda ter morajo biti do oseb, ki pridejo k njim po poslu, in do občinstva sploh pazljivi, vpludni in postrežljivi. Uradniki so sedaj zavarovani pred strankarskim in osebnim vplivom ter preganjanjem.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Sodišče zopet posluje vse delavnike, torej tudi ob sobotah. Zato so pa uradne ure skrčene in se vrši poslovanje od 8. do 13. ure. — Sokolsko društvo si je nabavilo radio. S tem je ustreglo mladim in starim. Občni zbor Sokola na soboto 19. t. m. ob sedmih zvečer v domu. Braje in sestre, udeležite se ga v polnem številu, da napravimo skupno obračun za preteklo leto! — Prosvetni odsek Sokola pripravlja izvrstno Horstovo burko «Svet brez mož in žensk», ki bo prišla na oder v nedeljo 27. t. m. zvečer. — Nadalje se vrše priprave za veliko Sokolovo maškarado, ki bo kakor običajno na predpustno nedeljo. — Gasilci bodo rajali na Svečnico; tudi v Sokolskem domu Obeta se nam torej dosti zabave in smeha v tem kratkem predpustu.

TRŽIČ. Pri nas so zelo razširjene ošpice. Obolelo je že prav veliko število otrok, smrtnih primerov pa do sedaj k sreči še ni bilo. Starši imajo z bolno deco prav mnogo posla in skrbi prav sredi najhujše zime, ko se otrok najlaže prehladi.

PREČNA PRI NOVEM MESTU. Pri nas v občini Prečna nameravamo postaviti spomenik v vojni padlim vojakom. V ta namen že pobiramo prostovoljne prispevke. Tem potom ponovno naprošamo občinstvo, tudi v sosednjih farah, naj po možnosti prispeva k postavitvi spomenika. Očetje, matere, žene, bratje, sestre in prijatelji, ne pozabimo naših v vojni padlih mučenicov! Tudi

dekleta in fantje ne pozabite darovati primernih prispevkov! — Odbor.

TOPLICE PRI NOVEM MESTU. Občni zbor Sokolskega društva v Toplicah se je vršil ob lepi udeležbi članstva. Pri prečitavanju poslanice JSS so funkcionarji podali poročila, iz katerih je bilo razvidno, da je bilo društveno delovanje v preteklem letu prav živahno. Izvoljeni so bili v odbor: starosta D. Gregorc, šolski upravitelj; podstarosta Ignacij Sitar, načelnik Martin Šlibar, načelnica Pepca Fuksova, prosvetar D. Gregorc.

HRASTNIK. V nedeljo so gostovali v Hrastniku dolski igralci z igro «Poredni otroci» ali «Vesela božičnica». Igra, v kateri je podano življenje dveh nezakonskih otrok, ki se dvigneta iz življenskega blata v novo, srečno življenje, je spisal domačin, rudar H.

PREVORJE. Eno zadnjih nedelj se je naš g. župnik na prižnici razjel nad brezverskimi listi, med katere je postavil tudi «Domovino» in «Kmetjski list». O brezverskih listih govoriti pri nas je nadvse smešno, kajti takih listov sploh nimamo v vsej Jugoslaviji. Najmanj pa spadata med take liste gori omenjena časopisa. Niti ljubljanski škof ni mogel svoj čas dokazati «Domovini» brezverstva in tako ga tudi prevorski g. župnik ne bo. Svetujemo g. župniku, naj opusti enkrat strankarstvo in nsj bo napram vsem faranom enako prijazen. Kakršna je pastir, takšna so ovce.

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU. (Smrtna kosa.) Tu je umrla v petek 11. t. m. po kratki in mučni bolezni splošno priljubljena posestnica gospa Neža Perkovičeva, žena župana in oblastnega poslanca g. Antona Perkoviča. Kako je bila pokojnica spoštovana in priljubljena, je pričala ogromna množica ljudstva pri pogrebu, ki se je vršil v nedeljo popoldne. Pred hišo žalosti je imel ganljiv poslovilni govor rojak, šolski upravitelj g. Tone Stefanciosa, ob odprtem grobu pa domači g. župnik. Bodi ji zemljica lahka, žalujočemu možu pa naše sočutje.

DRAVCE PRI PTUJU. (Smrtna kosa.) Malo časa je poteklo, odkar smo si podali roke in voščili srečno novo leto, in že smo spremili 12. januarja k večnemu počitku našega komaj 32 let starega prijatelja gospodarja Antona Belšaka. Kal bolezni, ki mu je prežgodaj pretrgala nit življenja, je dobil od mine v svetovni vojni. Košek

Boteščan:

Žrtev ljubezni in zvestobe

Povest iz predvojne dobe.

(Dalje.)

«Nisem, pa me tudi ni vprašal...»
 «Pa komu si jih še pokazal?»
 «Nikomur drugemu. Stric jih je poznal, da so iz Amerike, a jih ni prečital.»
 «Matijec, zakaj mi jih nisi takoj prinesel?»
 «Bolam sem bil in sem pozabil. Služil sem daleč v hribih, čula je bila shranjena v podstrešju. Spomnil sem se šele včeraj — po treh letih. Ančka, nikar mi ne zameri!»
 «Marsikaj bi bilo drugače, ako bi ne bil pozabil. Tako pa... Oh, Matijec, ti nisi kriv. Oče me je obsodil v smrt... izkopal mi je grob... živo me je pokopal...»
 «Ježeš!» se je prestrašil, videč, kako je obupno vila roke in vzdihovala. Iz vsake poteze na obrazu ji je govorila bolest in grenka žalost.

«Zbogom, Ančka!» se je poslovil in odšel čez dvorišče. V žepu je gladi dvajsetico. Kako lahko in hitro jo je prisluzil!

Ančka je prebrala pismo za pismom in vsakega je porosila z vročimi solzami. Kdaj ji je že pisal, da jo čaka onstran morja dom, kateremu manjka pridne gospodinje! Vedno glasnejše so bile njegove prošnje; kakor velik plamen se ji je zdela njegova ljubezen zaščitena z mogočnim zidom neomajne zvestobe.

Kakor najdražje svetinje je shranila prebrana pisma v skrinjo na dno ter jih je po-

krila z obleko. «France, vse je končano!» se je v silnem joku vrgla čez posteljo. «Vse je uničeno in razdejano!»

Otroka sta se prebudila, razmetavati sta začela odejo in glasno jokati. «Mamica, mamica!» sta jo klicala, a njeno uho je bilo gluho za nedolžno ječanje.

Medtem je Srđan prispel domov, slišal je jok ter je strahoma tekel v sobo.

«Ančka, za božjo voljo!» je vzkliknil in stopil k njeni postelji. «Kaj se je zgodilo?»

«Slabo mi je.» se je počasi vzravnila.

«Moj Bog, vsa si prepadena! Ali naj grem po zdravnika?»

«Ni treba, zame ni zdravila.» je odklonila njegovo postrežljivost. «Prej bi se bilo dalo pomagati, zdaj je zamujeno...»

«Kdaj, Ančka? Kaj je zamujeno?» Srđan je sedel zraven nje na postelj in ji položil roko okrog pasu. «Odkrij mi, kar mi prikrivaš. Že delj časa te opazujem.»

«Prepozno, Lovrenc.» Ti nisi zakrivil, pa tudi pomagati mi ne moreš. Samo pusti me, mir je najboljši lek za mojo rano.»

«Smiliš se mi, Ančka, ne morem te pustiti brez zdravila. Jutri bom zapregel konja ter te povedel v mesto do zdravnika.»

«Nikamor ne pojdem. Brez skrbi bodi zaradi mene.»

«Kako naj bom miren, ko te vidim bolno. Poglej, kako hiraš od dneva do dneva. Vsak hip se bojim, da se boš zgrudila in umrla.»

«Bom že prestala. Smrt me bo rešila...»

«Jaz pa hočem, da živiš meni in otrokom.» Trpeti je huje kakor umreti.» To izrekši je vstala in odela otroka, na kar je šla pri-

pravljat večerjo. Kar opotekala se je od zdržanih solz; njene misli so begale po tujini.

«Kaj naj storim?» je vzdihovala na klopici pred hišo v večerni tišini. «Ali naj se maščujem nad očetom, ker me je uničil? Naj li pišem Roginu, da sem poročena? Ali naj razbijem jarem suženjstva in bežim v zavetje k njemu, ki me nestrpno pričakuje?»

Ta večer se Srđanu ni mudilo iti počivati. Tih in zamišljen je sedel za mizo, glavo, utrujeno od skrbi je podpiral z rokama. «Radoveden sem, kaj jo teži?» je neprestano ugibal. «Ali jo tarejo dušne ali telesne bolečine?»

Dolgo časa ji je drugo jutro prigovarjal, naj jo povede k zdravniku, a ni je omajala nobena prošnja. Trdovratno je vztrajala pri svojem mnenju, da ni zdravila za njeno bolezen. Užaljen radi njene trme je odšel po opravkih, kar je pozdravila s tihim zadovehstvom. Zopet bo lahko nekaj časa sama nemoteno razmišljala svojo usodo.

Zaprta se je v sobo in sedla na skrivnjo, v kateri je hranila pisma svojega nepozabnega zaročenca. Na tleh sta se igrala otroka s preprostimi igračkami, zdaj pa zdaj sta se priplazila k materi ter jo vlekla za dolgo krilo. Zunaj je bil tužen jesenski dan, po nebu so se podili težki oblaki, od vzhoda je pihal hladan veter in otrsalo z drevja suho listje.

Srdanki je oživela domišljija, njene misli so pohitele v daljavo, v ameriško naselbino. Živo je videla pred sabo lično hišico, vrt, obdelano polje, travnike in gozde — tako si je predstavljala Roginovo domačijo. Na klopi

železa je nosil do sedaj v glavi in ta košček se mu je počasi pomikal proti možganom, dokler ni uničil svoje žrtve. Naš Anton ni bil samo ugleden gospodar, temveč je bil tudi javno delaven mož. Bil je večletni občinski odbornik in tudi župan. Za njim žalujejo žena in mali otroci. Dragi Tonček, počivaj v miru in bodi ti lahka domača zemlja! Njegovi obitelji iskreno sožalje!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. V nedeljo 20. t. m. bo v prostorih tukajšnje posojilnice občni zbor podružnice Čebelarkega društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Člani, pridite polnoštevilno!

PREVALJE. V nedeljo 6. t. m. se je vršil občni zbor Sokola, ki ga je vodil starosta br. Braz. Župo je zastopal delegat br. Zorko iz Maribora. Po prečitani poslanici JSS so sledila poročila funkcionarjev, iz katerih je razvidno, da je bilo društvo v minulem letu zelo marljivo. Sodelovalo je pri okrožnem zletu v Vuzenici, pri društvenemu nastopu v Mežici ter imelo lastno telovadno akademijo. Priredile so se tombola, Špicarjeva mladinska igra «Pogumni Tonček» in Finžgarjeva «Naša kri». Društvo šteje 53 članov in 13 članic, do 20 naraščajnikov in nad 30 dece. Kljub pomanjkanju potrebnih prednjakov se vrši vežba v vseh oddelkih. V novi odbor so izvoljeni bratje in sestre: starosta Joško Pernuš, podstarosta Adolf Braz, načelnik Vinko Vidmar, načelnica Mici Mastkova; odborniki: Herma Bizjakova, Niko Lichtenegger, Ivan Čretnik, Franjo Hacin, Franjo Ulbing, Boris Stres in Hinko Kokovnik.

KRIŽEVCI V PREKMURJU. (Smrtna kosa.) V nedeljo 13. t. m. je umrl po dolgi mučni bolezni g. Mikloš Flisar v starosti 89 let, daleč naokrog znani posestnik. Pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi domačih in sosednjih občanov. V pokojniku smo izgubili enega najstarejših občanov. Naj v miru počiva v domači zemlji!

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

KAKO STOJIMO S PREMOŽENJEM.

Koncem leta bi moral vsak gospodar pregledati svoje premoženje in ugotoviti, ali se mu je tekom zadnjega leta kaj pomnožilo ali pa zmanj-

šalo, v koliko in v katerem pogledu. Za tako ugotovitev ni treba nobenega posebnega knjigovodstva. Dosti je, da koncem, oziroma početkom vsakega leta popišemo, kolike vrednosti imamo v enem in drugem delu svojega premoženja. Če primerjamo te popise, oziroma te vrednosti od leta do leta med seboj, pa izvemo, pri čem da smo, ali se je premoženje dvignilo in imamo nekaj dohodka, ali se je pa znižalo in smo utrpeli izgubo.

Ves ta popis je prav enostaven, treba je zanj le nekoliko resne in dobre volje. Pri tem popisovanju ali «inventuri», kakor ga tudi imenujemo, je važno, da popišemo zlasti tiste dele premoženja, ki se med letom menjavajo in ki vplivajo najbolj na ves uspeh gospodarstva. Premoženje v stavbah in v ... se navadno ne izpreminja, zato pa se ... od leta do leta vrednost živine, raznih pridelkov in drugega blaga in denarnega premoženja. Če smo s tem popisovanjem točni, ne bo težko, da s primerjanjem vsakoletnih uspehov izvemo, za koliko smo v svojem premoženju na boljšem, ozir. na slabšem in koliko imamo dobička, ozir. izgube.

Časih se tudi pri stavbah in zemljiščih kaj izpremeni, če se je, n. pr. kaj novega prizidalo ali kaj večjega popravilo, s čemur se je vrednost premoženja dvignila, ali pa če so se pri zemljiščih izvršile kake večje in trajne izboljšave, na pr. vsled osuševanja ali zložbe itd. Tozadevne stroške je primerno vpoštevati pri popisu in cenitvi premoženja.

Pri popisu ostalega premoženja, torej pri popisu živine, orodja, pridelkov itd. je merodajno posestno stanje koncem leta, pri živini predvsem število, starost in teža (kar vse vpliva na končno vrednost), pri raznih pa mera ali teža, kajti razlika je, če sem imel lani v hlevu en par volov več in toliko in toliko hektolitrov vina, letos mi pa manjka enega in drugega. Razlike v posameznih delih premoženja so najbolj očitne ob slabih in dobrih letinah, ob dobri in slabi kupčiji.

Premoženje je popisati po gotovem redu. Najprej je ugotoviti stanje ležečega premoženja, to je stavb in zemljišča, za tem stanje živine in orodja in slednjič stanje pridelkov in denarja, ki se kaže razen v gotovini tudi v morebitnih posojilih in dolgovih. Praviloma bi se moralo premoženje od leta do leta izboljšavati, ne pa poslabšati.

PRIDELOVANJE IN ČIŠČENJE ŽITA.

Po naših krajih ima pridelovanje žita še zmeraj svoj nekdanji pomen. Ko smo prišli v sedanjo državo, so se slišali mnogi glasovi, da bo treba ves način gospodarstva izpremeniti in da bo kazalo s pridelovanjem žita prenehati, ker ga je dosti po drugih krajih naše države.

Kmetovalci se pa niso dali zavesti in so ostali pri sedanjem načinu poljedelstva. In prav so imeli. Danes se prav močno čuti, kako prav jim prihaja domači pridelek žita, kajti žito ne daje samo krušne moke, ampak ono je s svojo slamo tudi važna krmska rastlina, ki nam vselej pomaga, kadar pridemo zaradi slabe letine pri krmi v zadrego in ki nam nikdar ne odpove. Kaj bi letos počeli, če bi ne imeli slame?! Treba le malo pomisliti, da se prepričamo o veliki njeni vrednosti za naše maloposestnike in živinorejske razmere.

So pa seveda še razne druge važne ugodnosti, ki jih nudi pridelovanje žita našemu kmetijstvu, ki se kažejo najbolj v tem, da nam žito vsled zgodnje dozorelosti omogoči dvojno setev na leto, oziroma dvojni pridelek, kar je zlasti za našega maloposestnika največjega pomena.

Prav zaradi skrajšane dobe za vso žitno rast so tudi pridelki žita zmanjšani v primeru s pridelki severnejših dežel, kjer je vsa rast bolj dolgotrajna in bolj plodunsna. Ali ta pomanjkljivost se da do gotove stopnje popraviti s skrbnejšim obdelovanjem, z boljšim semenom in zlasti tudi z bolj pravilnim gnojenjem. To se da pri nas še vse doseči, kakor nas uče izkušnje!

Veliko se da doseči s skrbnejšim odbiranjem semen in v gotovih primerih tudi z menjavanjem semen. To vprašanje smo pri nas komaj načeli. Po mnogih legah se seje žito, kakoršno se pridelava in omlati, magari s plevelom vred. Hvalevredno je zaradi tega prizadevanje Kmetijske družbe, da se povsod uvedejo stroji za čiščenje in sortiranje žita in s tem za neoporečno semensko blago. S tem čiščenjem se bo lahko kakovost žitnega pridelka še izdatno dvignila. Zlasti po hribovskih naših krajih sejejo kmetovalci še zmeraj plevelno žito, ki je polno ljulike, kokalja in grašice, kakor da bi ta plevel ne delal nobene škode, dasi je dosti znano, kako kvarja in znižuje vsakoletni pridelek. Vsaka občina, vsaka kmetijska podružnica, vsaka večja vas

pred hišo je sedel France, okrog njega je bilo razmetano težko poljedelsko orodje.

«Poglej, kako sem se mučil in ubijal,» ji je bridko očital. «Noč in dan sem sekal in kopal korenine, hrepenenje po tebi mi je oslajalo delo, a ti si mi ga ogrenila.»

«France, jaz nisem kriva,» se je opravičevala. «Tri leta ni bilo poročila...»

«Pisal sem ti redno vsak drugi mesec, na se nisi oglasila. Pridi vsaj zdaj, ko si prejela moja pisma, nikar ne odlašaj!»

«Zaprta sem v kletko... obsojena v doživljensko ječo...»

«Že zopet pomišljaš... braniš se... v novo trpljenje me pogrezaš...»

«France, jaz sem poročena... Dva otročička že jokata zraven mene ter me kliče!»

«Svetost prisege si pogazila... Sramuj se nezvestobe!»

«France, jaz sem nedolžna! Prisilili in prevarali so me — s silo so te iztrgali iz mojega srca — vse moje nade so razdejali...»

«Anica, brez tebe sem uničen... Ti si duša mojega življenja...»

Mladenič se je zgrabil za glavo, zaplale so mu prsi, bridkost mu je zavila oči, srce se mu je trgalo in pokalo od obupa in bridkosti.

«France, kaj naj storim?» se je v duhu naslonila na njegovo ramo. «Ali naj zatrem svojo vest in zatajim besede, izgovorjene pred oltarjem? Reci, samo tebe poslušam!»

«Anica, ali me ljubiš?» Čutila je objem in poljub, vsa se je zganila v svoji domišljiji. «Ali si pripravljena na ločitev?»

«France, nobena žrtev ni prevelika...»

«Pričakujem te z razprostrtimi rokami... Pridi, da te objamem... beži in bodi zopet moja...»

Srdanka se je prebudila iz domišljije, vrgla se je pred podobo sv. Ane, katero je prinesla s seboj iz Krašja. Obesila jo je na zid in okrasila s cvetjem, vsak večer je prižgala lučko v spomin na težke duševne boje, katere je prestala pred poroko.

«Pred tabo sem zadela najtežje breme pod pogojem, da ga bom odložila, čim se bo pojavil on, ki je odšel zaradi mene po neznanem svetu. Zdaj se je oglasil — poziva me in čaka, kdaj se mu bom odzvala. Zato preklicujem besede, katere sem prisiljeno izrekla ob poroki in razveljavljam zvezo, sklenjeno pred oltarjem. Zopet hočem biti njegova tako dolgo, dokler naju smrt ne razdruži.»

Tako je molila pred podobo svoje patrone. Nenadoma se je čutila olajšana in pripravljena za trenutek, ko bo izvedla nevarno dejanje in prevzela odgovornost.

Napisala je dolgo pismo, zgodovino svojega trpljenja. Vanj je izlila vso boleščino, prestano pred poroko in po poroki do dneva, ko je pretrgala zakonsko zvezo. Narekovala ji ga je goreča ljubezen in neomajena zvestoba. Zaključila ga je s prošnjo, naj ji razodene svoje mnenje, da bo izvedla, za kar se je odločila. Nič ga ne sili in ne nagovarja, samo svetuje naj ji, da se bo vedela prav ravnati.

Zvečer, ko se je stemnilo, je hitela s pisnom na pošto ter ga je vrgla v nabiralnik. Zaupanje in nade v boljšo bodočnost so ga spremile v obljubljeno deželo.

5.

«Pri «Štajercu» v ameriški naselbini so končali domačo zabavo, kakršne so prirejali v nadomestilo za veselice po gostilnah, ki jih tedaj še niso imeli. Vršile so se zdaj pri tem zdaj pri drugem rojaku, zakaj vsak se je hotel oddolžiti in vrniti izkazano gostoljubnost.

Povabljeni so odhajali v živahnih pogovorih ter se porazgubili v svoje domove. Prijale so jim take zabave, saj so jih osvežile in okrepile po napornem delu. Povosťo shajanje jim je ohranilo prijetne spomine na domovino, budilo jim je narodno zavest ter jim varovajo domačo govorico.

Roginovo odsotnost so rojaki soglasno obsojili. Padale so pikre opazke, raslo pa je tudi ugibanje, zakaj se jim izogiba. Osebitno ženske so ga grajale ter se zedinile v mnenju, da Rogin samo grabi, nikomur pa nič ne privoščiči.

Štajerc se ni pridružil ne temu ne onemu, čeprav je bil užaljen, ker ga je prijatelj pustil na cedilu. Svojo nejevoljo je utopil v vselem petju ob mladenki, ki mu je bila skoro nekoliko podobna. Po končani prireditvi sta se odpravila skupno proti domu.

Pot ju je privedla mimo Rogina; tu sta nalašč krenila na vrt, da se niso čule stopinje. Na mizi je gorela svetilka, ovita z modrim papirjem.

«Še vedno bedi,» je omenil in stopil pod okno.

«Beži!» ga je potegnila za rokav. «Kdo ve, kaj si bo mislil, ako te opazi.»

bi morala imeti stroj za čiščenje in sortiranje žita, da pridemo tudi pri nas splošno do dobrega in skrbno odbranega semena in s tem vred do boljših pridelkov.

III. oblastna vinska razstava in sejem v Ptuj

Lanska kakor tudi predlanska vinska razstava v Ptuj je gotovo vsem posetnikom in razstavljalcem še v dobrem spominu. Na splošno željo se bo priredila v Ptuj letos zopet vinska razstava z vinskim sejmom za celo mariborsko oblast, in sicer v dneh 3., 4. in 5. marca.

Vsako lahko razstavi brezplačno poljubne vrste vina, pridelanega v mariborski oblasti, izvzemši šmarnico. Kdor želi razstaviti, naj javi to razstavnemu odboru najkasneje do 10. februarja, da se ga lahko uvrsti še v katalog. Navede naj: ime, bivališče, pošto, nakladno postajo, vrsto vina, letnik, vinski vrh, za prodajo namenjeno količino in ceno. Prijavi je priložiti kavčijo 10 Din, ki se vrne, ako bo prijavljeno vino razstavljeno. Od vsake vrste je razstaviti 5 normalnih buteljk ali 4 litre. Vino mora biti najkasneje do 25. februarja v kleti Društvenega doma. Razstavi se lahko tudi vino, ki ni naprodaj. Prazne buteljke se lastnikom vrnejo, vino se ne plača. Kdor buteljk nima, jih dobi naposodo. Za odlična vina so namenjena odlikovanja.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Zadnje dni je razpoloženje na žitnih tržiščih zopet malo čvrstješe. Cena pšenici se je dvignila. Dalje se je podražila tudi argentinska turščica. V torek 15. t. m. se je na ljubljanski blagovni borzi ponujala pšenična, baška, po 282.50 do 285 Din; moka «0» po 415 do 420 Din; turščica, baška, času primerno suha, po 295 Din; ječmen, baški, po 315.50 do 320 Din. Cene veljajo za blago, postavljeno na slovensko postajo.

ZIVINA. Zadnje dni cene sicer niso nazadovale, a povišane carine za Avstrijo ne bodo ugodno uplivalo na razvoj cen. Po poročilu o zadnjem dunajskem živinskem sejmu je dogon živine iz naše države na Dunaj zelo nazadoval.

«Pri mizi sedi in piše. Pojdiva, pozno je že, ne ljubi se mi opazovati ga.»

Zavila sta po bližnjici med njivami in vrtom. Izza hriba se je dvignil motni zadnji krajec in razlil po okolici blede svetlobo.

«Poglej, vse to je njegova zemlja!» ji je pokazal obdelano polje. «Seže prav do konca ravnine; na hribu so njegovi pašniki, tam se pase njegova živina.»

«Anže!» ga je premišljeno ustavila. «Ali si mu povedal, da sem tvoja sestra in zakaj sem prav za prav prispela v tujino?»

«Nisem,» je zanikal. «Polagoma ga bom pripravil, po ovinkih, beseda bo dala besedo.»

«Kako si mu pa rekel, ko si ga povabil?»

«Dejal sem mu, da si moja sorodnica, s katero ga bom seznanil.»

«Pa ti je verjel?»

«Ni imel povoda dvomiti.»

«Zanimanja pa tudi ni pokazal... Sicer bi se bil odzval povabilu.»

«Čakaj, zanimanje šele pride! Preden voda vzkipi, jo je treba segreti. Celo železo se omehča in hrast se omaja.»

«Nerada se mu ponujam. Pozneje mi bo očital, da sem ga lovila...»

«Vse bom uredil kakor se spodobi. Delati pa moraš tudi ti, ženske imate dar zapeljevanja.»

«Težko se je vsiljevati. Bog ne daj, da bi izvedel, zakaj si me privabil.»

«O tem se mu niti ne sanja. Ve, da je potreben gospodinje, sam mi je že omenil.»

«Zakaj je potem odklonil vabilo? Tega razumem.»

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo te dni v valutah:

1 ameriški dolar za 56.40 do 56.60 Din; dne 15. t. m. v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798.92 do 801.92 dinarjev;

100 nemških mark za 1352.50 do 1355.50 Din;

100 madžarskih pengov za 992.20 do 995.20 dinarjev;

1 ameriški dolar za 56.76 do 56.96 Din;

100 francoskih frankov za 221.58 do 223.58 dinarjev;

100 italijanskih lir za 296.97 do 298.97 Din;

100 češkoslovaških kron za 168.18 do 168.98 dinarjev.

Kratke vesti

— **Vinska razstava v Konjicah.** Podružnica Kmetijske družbe v Konjicah bo priredila 19. in 20. t. m. vinsko razstavo v dvorani okrajne hranilnice v Konjicah. Ker je letošnja vinska letina uspela po množini in pri pozni trgatvi tudi po kakovosti prav ugodno, bo ta razstava brez dvoma nudila vsem zanimancem veliko izbiro dobrega vina po zmernih cenah. Pozivamo zlasti gg. gostilničarje, restavraterje in druge vinske kupce, da ne zamudijo te prilike za poskušnjo in nakup dobro znanih konjiških vin. Vinogradnike konjiškega okraja pozivamo, da se v obilni meri udeležijo te razstave ter pošljejo res dobra sortirana vina odlične kakovosti. Za vsako vino je treba poslati pet buteljk. Otvoritev razstave bo 19. t. m. ob pol enajsti uri. Priglasitve sprejema podružnica Kmetijske družbe v Konjicah.

ZDRAVSTVO

NEVARNOST ZOPETNEGA RAZŠIRJENJA ŠPANSKE BOLEZNI (HRIPE).

Kakor vse kaže, je mraz začel že popuščati in vremenske spremembe se nam obetajo, ki kaj rade pospešujejo širjenje kužnih bolezni. Posebno nevarno je, da se razširi tudi pri nas španska bolezen (hripa), ki razsaja sedaj v Ame-

riki prav tako kakor po vojni v Evropi. V Nemčiji hripa že razsaja. Tudi v naši državi že beleži precej obolenj in zato ne bo odveč, če v naslednjem navedemo nekaj nasvetov, kako se je po možnosti obvarujemo.

Znano je, da se hripa pojavlja najraje po prehlajenju. Drugi činitelj, ki igra silno veliko vlogo pri obolenju za hripo, je utrujenost, ko človeško telo nima več tolike odpornosti kakor spočito. V Stralsuntu so ugotovili, da je bolezen med šolskimi otroki takoj znatno ponehala, ko so zaprli šole in so otroci počivali. Učenci obrtnih nadaljevalnih šol so pa kljub temu boleli, čeprav so zaprli šole, ker pač ves teden težko delajo in se sleherni dan utrudijo.

Vsi poskusi zdravnikov so pokazali, da ima spočito telo več odpornosti proti boleznim kakor utrujeno. Vendar pa to še nikakor ni dokaz, da bi bila lenoba, sigurno varstvo proti hripi. Če začitimo mrzlico, moramo takoj leči v posteljo in se dobro ogreti. Da v boleznih koristijo čaj z rumom, kuhano vino in tudi drugi čaji, je resnica. Vendar le zato, ker se te pijače vroče. Prav tako deluje vroč čaj brez ruma, vroča kava, limonada in celo sama vroča voda, ker je pri tem glavno, da se spotimo.

Da se obranimo prehlajenja, moramo biti predvsem dobro oblečeni, vendar pa ne preveč zaviti v volno in kožuhe. Tudi preveč kurjeni prostori so škodljivi, ker prav nagla izprememba temperature najbolj škoduje.

Snaga je prvi pogoj uspešne obrambe pred hripo. Ker povzročitelji bolezni pridejo v človeško telo najbrže skozi usta in nos, je priporočljivo, da večkrat na dan grgramo toplo vodo, ki v njej raztopimo malo soli. Preden sedemo k mizi, s skrbno umijmo roke. To pa storimo tudi vedno, kadar si sezujemo čevlje, ker se na njih nabere največ bakterij in bacilov najrazličnejših bolezni. Prva naša dolžnost, če le začitimo količjak hujšo mrzlico, pa je ta, da takoj ležemo v posteljo, in pokličemo zdravnika. Na ta način se obranimo ne samo bolezni, temveč tudi nevarnih posledic te bolezni, zlasti pa pljučnice, ki nastopa pri 20 odstotkih obolenj za hripo.

Dnevno vdihovanje vodne pare deluje ugodno na sluznice ter prepreči in prežene marsikatero prehlajenje. Posebno skrb pa polagajmo na obleko, zlasti tedaj, če se vreme menja. Smotrena spodnja obleka in predvsem nepremočljive

«Silno je bil utrujen, nikar mu ne zameri.»

To jo je nekoliko pomirilo, vendar pa ni mogla zaspiti, ko je odšla počivat. Dolgo se je zvijala v mučnih dvomih, da najbrž ne bo dosegla tega, po kar je prišla v tujino. Brat ji je pisal, da je vse dogovorjeno, zdaj pa bo morala čakati leta in leta pred pragom nove dobe življenja.

Anže je osnoval dolgo vrsto načrtov ter jih razstavil v izložbi svoje domišljije. Vsi mu seveda niso ugajali, toda ako se mu ne obnese prva, mu bo uspela druga polovica; tam ga bo poskusil omajati, kjer ima najslabše korenine.

Ko se je zdanilo, je Rogin odrinil z delavci na vznožje hriba, kjer je raslo le trnje. Zadnji košček zemljišča je hotel obdelati in pokazati sosedom svojo razumnost in marljivost. Krepko je pričel idrihati z rovnico ob meji, označeni s koli, ki so delili njegovo in sosedovo zemljo.

«Zdaj si me posekal, ga je iznenadil Anže, stopivši izza grmovja. «Tudi jaz sem nameraval izboljšati parobek, a sem odlašal tako dolgo, dokler me nisi prehitel.»

«Potrebno je bilo.» Rogin si je obrisal znoj in naslonil na orodje. «Tukaj pod hribom je zatišje, za sadni vrt nimam boljšega prostora.»

«Nisem mislil, da se boš tako naglo razkoračil.» Anže se je zamislil in ugibal, kako bi napeljal pogovor na sinočno zabavo. Po ovinkih mu je bila predolga pot — France bi se mu lahko izognil ali celo popolnoma umaknil.

«Sinoči si se nam izneveril, mu je rahlo oponesel. «Prijetno je bilo in dolgo smo te pričakovali.»

«Pa mi niste zamerili. Preveč sem bil utrujen.»

«Skoro smo se jezili. Saj pravim, tako razvedrilo prežene zaspanost, olajša skrbi in osladi življenje.»

«Kesal bi se, pa je prepozno,» se mu je Rogin porogljivo namuznil.

«Saj vem, da ti je žal, drugič se ne boš odrekel.»

Najbrž ne boš prej odnehal...»

Anže ni bil nič kaj zadovoljen z zasmehljivim odgovorom. Zopet je ugibal, kako bi mu omenil Polonico — tako je bilo ime njegovi sestri — da bi ga prijatelj ponovno ne osmešil.

«Pri nas pa danes okopavamo,» je krenil v novo smer pogovora. «Moja rojakinja že pridno pomaga.»

«Vidiš, Anže, kakšno srečo imaš. Tebi se delavci kar ponujajo, jaz jih moram pa iskati in drago plačevati.»

Prijatelj mu je zadovoljno prikimal. Čutil se je natihem, zakaj je Rogin nenadoma tako šegav in zgovoren; ves čas, odkar se poznata, je bil nekam temen in zamišljen, komaj se mu je ljubilo govoriti. Danes pa se smeje in šali, vsaka beseda mu pade na pravo mesto. Odkod ta nepričakovana izprememba?

«No, no, prav, prav! Pa še meni pridita pomagat, kadar bosta končala,» se mu je Rogin laškavo priporočil.

galoše ob takih dnevih so neobhodna potreba. Oboleli naj bodo obzirni s svojimi bližnjimi. Kdor kašlja in kiha, naj se ne meša med ljudi in naj ne razširja na ta način povzročiteljev bolezni. Pri kihanju in kašljanju torej robec pred usta, obenem pa pazimo, da ne bomo takoj nato stiskali rok svojim znancem.

Posebno oprezne morajo biti starejše osebe, slabotni na srcu in bolni na pljučih, ker se jim zaradi hripe njihova bolezen lahko zelo poslabša. Zlasti bolni na srcu naj gredo takoj v posteljo, ko začutijo slabosti, bolečine v udih, če jih trese mraz, ali če jih boli glava. Kadar nas trese mrzlica, navadno poskoči temperatura prav naglo na 40 stopinj. Vendar pa ne ostane dolgo tako visoko.

Nič manj nevarna kakor hripa sama je tudi doba po bolezni, ko telo počasi prihaja k moči. Navadno se takrat bolnik zanese na svoje moči, zapusti posteljo in gre zopet na ulico iskat prehlajenja. Če vjame bolezen drugič, je nevarnejša. In takrat naj nikdo ne štedi denarja, niti naj se ne zanaša na svojo moč, temveč naj takoj pokliče zdravnika, ki bo ukrenil pravo, da ne bo daljše bolezni ali celo nesreče v liši.

Če se bomo vsi ravnali po teh nasvetih, bo gotovo dosti manj obolel za hripo.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljeva zahvala Kmetijski družbi.** Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo 28. decembra je poslal Nj. Vel. kralju Aleksandru udanostno brzojavko, na katero je prejel predsednik družbe naslednjo zahvalo: «Nj. Vel. kralj se srčno zahvaljuje za izjavo udanosti in zvestobe, katero ste poslali ob priliki občnega zbora Kmetijske družbe.

* **Za priklopitev občin Borovnice, Preserja in Rakitne k ljubljanskemu okrajnemu sodišču.** Občinski odbor v Borovnici je sklenil, da stopi v stik z občinskim odborom v Preserju in gospodarskim odborom v Rakitni ter ukrene vse potrebno, da bi se te občine priklopile k ljubljanskemu okrajnemu sodišču. To je tem bolj potrebno, ker se je s 1. t. m. tudi okrajni davčni urad preselil z Vrhnike v Ljubljano, kjer se itak že nahaja sresko poglavarstvo za te občine.

«Zakaj pa ne?» Anžeta je prešinilo novo tpanje. «Jutri bova okopala in potem sva ti na razpolago.»

«Ali ne bosta pozabila?»

«Meniš, da bom snedel besedo? Greh bi bil, ako bi ne podpirala najbližjega sosedu. Osobito zdaj, ko manjka poljskih delavcev, vse hiti v tovarne. Polonica pa je ustvarjena za polje; videl boš, kako se suče, nobeno delo se ji ne ustavi.»

«Verjamem. No, pa jo privedi pokazat!»

«Drži kot pribito, Lahko se zaneseš.»

France ni dal mnogo na besede zgovornega sosedu. Poznal je njegovo bahavost, ki se je razkadila kakor megla pred jutranjim solncem. Večkrat mu je že kaj obljubil; a ko je bilo treba izpolniti, se je skrnil za prazen izgovor.

Tretje jutro se je Francetu nekoliko zaležalo. Prebudilo ga je glasno ropotanje in trkanje na vrata. «Lenuh!» je zmerjal samega sebe, zakaj jutranja zarja se je že razlivala po okolici, po drevju so se gugali ptički in drobili svoje slavospeve.

«No, midva sva že tukaj!» se je oglasil Anže zunaj ob mladenki, kateri je pomladno jutro odsevalo z obraza. Kakor cvetlica v polnem cvetju, tako je stala pred hišo v bellem predpasniku z zavilhanimi rokavi. V desnici je držala motiko, z levico pa si je popravljala lase, povite v debelo kito.

Rogin je planil s postelje, hitro se je oblekel in prišel iz sobe. «Čudeži se dogajajo!» je strmel v sosedu. «Ali se šališ, ali je resnica?»

* **Komisarja oblastnih samouprav v Sloveniji.** Za komisarja oblastne samouprave v Ljubljani je imenovan dosedanji predsednik oblastne skupščine in oblastnega odbora dr. Natlačen, za komisarja mariborske oblastne samouprave pa predsednik mariborske oblastne skupščine dr. Leskovar.

* **Izseljevanje v Kanado.** Kanadska vlada je pravkar silno omejila naseljevanje. Zanimivo je, da se iz naše države smejo še nadalje izseljevati v Kanado samo Nemci in da so vse druge narodnosti in narodne manjšine od tega izključene. Nasprotno pa je dovoljeno po novi odredbi kanadske vlade naseljevanje celih rodbin, in to brez ozira na narodnost. Tako se n. pr. odslej ne more več izseliti kmečki fant sam ali kmečko dekle samo. Toda cela kmečka rodbina se lahko kakor doslej vsak čas naseli v Kanadi.

* **Po hudem mrazu zopet malo milejše vreme.** V prejšnjem tednu je zavladal v vsej naši državi izredno hud mraz in se je temperatura v nekaterih krajih znižala do 24 stopinj C pod ničlo. Le v Primorju in v Dalmaciji so imeli milejše vreme. Sedaj je mraz zopet malo popustil. — Iz Trsta poročajo, da je divjala tamkaj v začetku prejšnjega tedna izredno močna burja, ki je mestoma dosegla 115 km brzine na uro. Neki vlak na progi Trst-Poreč je moral zaradi silne burje ustaviti vožnjo sredi proge in čakati dve uri. Na mnogih krajih v Trstu je poledica povzročila več nesreč. V tržaški okolici je februarja prekucnila neki voz z voznikom vred in je slednjega smrtno nevarno ranila. — Huda je zima po vsej Evropi. Celo Španska ni izvzeta. V Santadru je padlo toliko snega, da je bil kraj popolnoma odrezan od okolice. Kot silna nadloga nastopajo tolpe volkov, ki jih je mraz prignal v dolino. — Tudi v Grčiji je pritisnil hud mraz. V Makedoniji je padel termometer na pet stopinj pod ničlo. — Zaradi trajnega mraza je v Češko-slovaški reka Odra z mnogimi pritoki popolnoma zamrznila. Parniški promet počiva popolnoma. — Dočim vsa Evropa zmrzuje, je v Avstraliji strašna vročina, ki je povzročila v okolici mesta Sidneya številne požare.

* **Kredit za slovenske invalide.** Pri finančni direkciji za Slovenijo je otvorjen kredit v znesku 2.500.000 Din za izplačilo invalidnih. Izplačevanje se bo pričelo v najkrajšem času.

«Pri nas smo okopali in nimamo tako nujnega dela. Povej, kje naj začneva?»

«V dolini ob tvoji njivi. Drugo leto bomo delali s stroji, nekaj sem jih že naročil.»

«Pomagava ti iz prijaznosti kot najbližjemu sosedu. Bog ne daj, da bi nama ponudil kako plačilo.»

«Zastonj se boš kmalu naveličal.»

«Pri tebi ne iščeva zaslužka. Nama boš pa še ti pomagal, kadar bo sila. Torej v dolini bova začela, pridi naju kaj pogledat.»

«Kmalu pridem za vama.»

Anže je hotel oditi, a se mu je videlo, da ima nekaj važnega na jeziku. «Ti, France,» je postal, «poglej, to je Polonica, moja rojakinja. Nič se nista še pozdravila.»

«O, dobro došla!» ji je France stisnil desnico. «Zmerom več nas je tukaj; vsak dan se prikaže kako domače obličje. Pa saj je dovolj prostora; kdor hoče, bo že našel primeren kotichek in pošteno delo.»

Polonica mu je sramežljivo pogledala v oči, sama ni vedela, kaj bi mu odgovorila na te besede. Anže bi jo bil najrajši dregnul s komolcem, češ, naj vendar ne zamudi priložnost za odgovor.

«Že več dni sem tukaj,» je končno spravila iz grla.

«Ali ti ugaja?» je preprečil nadaljevanje. «Kajne, kako vidna je razlika med domom in tujino?»

«Nič je še nisem opazila. Saj sem pri sorodnikih, kjer se po domače porazgovorimo.»

«Včasih pa te vendar prime domotožje. Ne boš mi utajila.»

«Dozdaj še ne čutim te bolezni. Kak spo-

* **Udeležba avtomobilne industrije na letošnjem veesejmu.** Mednarodni urad konstrukterjev avtomobilov s sedežem v Parizu je odločil na svoji seji 7. t. m., da dovoljuje in priporoča vsem včlanjenim avtomobilskim tvornicam, naj razstavijo na letošnjem mednarodnem vzorčnem veesejmu v Ljubljani, ki bo od dne 30. maja do 9. junija. Uprava veesejma bo priredila kakor lansko leto tako tudi letos specialno avtomobilsko razstavo v okviru tega svojega veesejma.

* **Kožnega sejma.** 21. t. m., ki bo v prostorih Ljubljanskega veesejma, se bo udeležilo mnogo kupcev. Prijavile so se tudi inozemske tvrdke. «Divja koža» ima zbranega že mnogo dragocenega blaga, ki ga bo dala na to dražbo. Čim več bo kož, tem ugodnejše cene bodo dosežene. Zato se kože še sprejemajo do 20. t. m. opoldne.

* **Drag pogreb.** Župnik od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah je zaračunal za pogreb nekemu gostilničarju 5558 Din. Stroški za pogreb so se zdeli gostilničarju previsoki in vsote ni plačal. Kmalu je dobil opomin, in ker se tudi za tega ni zmenil, tožbo za omenjeno vsoto in za 6 odstotkov zapadlih obresti. Ker gostilničar tega zneska ni poravnal, so ga zarubili. Sedaj je ves proces obnoven pred sodiščem.

* **Tožbe proti bivšemu poslancu Žebotu.** Prijeli smo: G. Žebot je imel navado, da je pod zaščito poslanske imunitete na svojih shodih z neprimernimi besedami napadal politične nasprotnike in tudi navzoče žalil. Ker je sedaj ugasnila njegova imuniteta, je že pripravljenih nekaj tožb proti njemu zaradi žalitev na zadnjih shodih. Na tajništvo SDS v Mariboru se je prijavilo že več somišljenikov, ki hočejo zaradi razžaljenja časti štiti bivšega poslanca Žebota.

* **Naročnina na šaljivi 14dnevnik «Skovir»** znatno znižana. Z novim letom se je znižala naročnina na ljubljanski šaljivi 14dnevnik od 15 na 10 Din za četrtletje. Posamezna številka pa stane odslej namesto 3 le 2 Din. «Skovir» se je zaradi svojega razvedrilnega in zabavnega štiva in lepih slik že zelo priljubil. Naročite se sedaj, ko je naročnina tako nizka!

* **Fašisti v Juljski Krajini se vmešavajo v vsako zadevo.** Pokojnemu župniku Lebanu bi hvaležni Brici radi postavili primeren nagrobni spomenik. Fašisti so to zvedeli, pa sklenili, da

min se že oglasi, pa ga preženem s trdim delom. Pojdiva, Anže, sicer se mi bodo res zbudili mehki občutki.»

«Nič nisem huđega mislil,» je zagovarjal svojo nagajivost. «Nikar mi ne zameri!»

«Moje solze bi rad videl,» se je šalila odhajaje.

Zavila sta z bratom v dolino, kjer je rasla koruza med bujnim plevelom. Krepko sta stavila motiko, vedoča, da se bosta mlademu sosedu tembolj prikupila, čim več bosta okopala. Izza gore se je dvignilo solnce, začelo je pripekati in moriti izkopane korenine škodljivega plevela.

«Rogin je postaven in zgovoren mladenič,» je omenila Polonica med delom. «Po krivici so ga obirali na zabavi.»

«Čudno, kar čez noč se je izpremenil,» ji je Anže razlagal. «Pred dnevi je bil pust in neroden, dočim ga je danes sama živahnost. Celo šale bi rad zbijal, tako se je predrugačil.»

«Morda je preiel kako ugodno poročilo...»

«Pisem menda sploh ne dobiva. Nekaj drugega ga je moralo oživet.»

(Dalle nrh)

Nabirajte naročnike za «Domovino»! Ne pozabite na lepe nagrade za najmarljivейše nabiralce naročnikov! «Domovino» stane

celoletno 36 Din, polletno

18 Din in četrtletno 9 Din,

kar je neznatna vsota spričo toliko obsega lista in njegove zanimive, zabavne in poučne vsebine.

preprečijo ta namen. Zahtevali so, da mora biti na spomeniku vklesan fašistovski znak, kakor da bi bil pokojnik kak fašist. Domačini so fašistovsko nesramnost odklonili. Spomenika ob teh razmerah seveda ne morejo postaviti.

* **Med fašistovskimi prvaki na Krasu** je tudi Slovenec Mahorčič iz Sežane. Fašizem ga spretno izrablja v svoje svrhe. Mož dela zanje tako, da mu ne preostaja časa, da bi skrbel zase in za svoje. Ko ga bo fašizem izrabil, ga bo vrgel od sebe. Takih primerov je bilo že dovolj.

* **Pletarska šola v Ptujju.** V Ptujju je bila te dni otvorjena pletarska šola, v katero se je zaenkrat vpisalo petnajst učencev. Ravnatelj nove šole je g. Ogorelec.

* **Trpka usoda Kraševcev pod fašisti.** Na Krasu so tožili lansko zimo, da tako slabega življenja ne pomnijo niti najstarejši možj. Letina je bila slaba, davščine so neznosne. Ljudje so se zadolževali po prodajalnah, dokler je šlo, potem je nastala beda. Lani so smeli Kraševci še javno omenjati svoje gorje, letos morajo molčati. Obljubljali so Kraševcem električne napeljave, izvedbo vodovoda, občinske zgradbe, ali vse napovedi počivajo in fašistični Kraševci stradajo. Kompare iz Dutovelj je razagal po vaseh, da bo do letošnjega poletja Kras preskrbljen z vodo. Ali kako, ko se nič ne sliši o pričetku kakega vodovodnega dela?

* **Sestra Simona Jenka umrla.** V Mavčičah pri Kranju je te dni umrla Marija Jenkova, sestra pokojnega slovenskega pesnika Simona Jenka, ki počiva na kranjskem pokopališču. Pokojnica je bila stara 84 let.

* **Slovinci v Braziliji.** V Sao-Paulu imajo ondotni Slovenci svoje kulturno društvo, ki so mu dali čudno ime «Ornus». Prvo svojo svečanost je društvo priredilo 13. decembra, in sicer v proslavo osvobojenja in ujedinjenja. Poleg deklaracij «Mi vstajamo» in «Taki smo mi» je bilo na sporedu petje in predstava dr. Novačanove drame «Veleja». Proslava se je vršila v eni največjih dvoran v mestu Celso Garcia, ki je bila natlačeno polna. Svečanosti se je udeležila vsa jugoslovenska kolonija s konzulom Paeto na čelu. Korporativno so prisostvovali proslavi člani Jugoslovenske narodne zajednice, Jugoslovenskega podpornega in prosvetnega društva, Jugoslovenske čitalnice in Jugoslovenskega tamburaškega zbora.

* **Avtobus jo je podrli.** Ko se je peljala delavčeva žena Marija Snojeva iz Slap te dni s kolesom po Šmarski cesti proti Ljubljani, je nenadoma privozil zanj nek avtobus in jo zbil s kolesa v sneg. Kolo Snojeve je pri tem prišlo pod avtobus, ki ga je močno poškodoval. Snojeva sama se pri padcu k sreči ni poškodovala.

* **Lov na divjega merjaseca.** Po gozdovih nad Stično se je že dalje časa klatil divji merjasec. Stički župan g. Lamprecht je šel pred par dnevi v družbi s še enim lovskim tovarišem na prežo in sta res imela srečo. Po daljšem čakanju je prilo mastil merjasec in na malo korakov oddaljenosti sta zagrmela strela obih lovcev. Merjasec je bil zadet, a je vseeno še brzih krač nadaljeval svojo pot, pustivši za seboj krvavo sled. Lovca sta ranjeno zver zasledovala po snegu kake tri ure proti višnjegorskemu gorovju. Končno pa sta se morala zaradi utrujenosti vrniti brez plena. Tako je imel merjasec srečo, da si je rešil življenje, če strela nista povzročila izkrvavitve.

* **Nezgodе zaradi poledenele ceste v Kotredežu.** Te dni se je odigral v Kotredežu na videz komičen dogodek, ki bi pa lahko imel usodne posledice. Neki posestnik iz Zagorja je jezdil čez Kotredež nevprežene konje proti domu. Ko je prijezdil do neke gostilne, kjer je cesta precej ozka in je tik ob njej vhod v vinsko klet, je spodrsnilo konju, ki je padel z jezdecem vred v klet. Sreča je bila, da se ni zgodilo nič ne jezdecu ne konju. Konja so po velikem trudu potegnili iz kleti na veliko veselje zbranega občinstva, ki je srečo v nesreči šaljivo komentiralo.

* **Smrt zaradi zastrupljenja krvi.** Preč božičnimi prazniki je na litijskem kotodvoru nakladal drva Jakob Koleča, lesni delavec iz Ponovič pri Litiji. Mož se je s koščkom lesa, ki je štrlel iz bruna, nekoliko odrgnil. Rana ni bila spočetka

videti prav nič nevarna, zato se Koleča zanjo ni brigal. Čez dva dni pa mu je začela roka močno otekati. Koleča se je zastrupila kri. Sosedje so silili Jakoba k zdravniku, pa se je mož branil te poti. Bolečina je naraščala, zato so njegovi prijatelji sami poklicali zdravnika, ki je takoj sprevidel, da bi mogla Koleča rešiti le še takojšnja operacija. Sosedje so nato Kolečo, ki je v dveh, sami spravili na voz in ga odvedli z vlakom v Ljubljano. Pa je bila ta pot za starega Jakoba že odveč in je mož med prevozom izdihnil.

* **Zastrupljenje z britvijo.** Na Štefanovo se je hotel obriti 61letni žagar Janez Boštijan, stanujoč na Štalah v Gradcu pri Litiji. Ko je mož povlekel nekajkrat britev po jermenu, je poizkusil noževo ostrino na roki. Rezilo je pritisnil na levi mezinec in se je pri tem nekoliko uredil. Še na misel ni prišlo staremu Boštijanu, da bi utegnila biti majhna in nedolžna rana zanj smrtno nevarna. Zato se tudi ni nič brigal za prve bolečine, ki so se pojavile v roki. Šele, ko mu je roka že močno zatekla, je povedal svojo nezgodo doma, toda Boštijanu ni bilo več mogoče pomagati, ker se mu je zastrupljena kri razlezla že po vsem telesu. Nekaj dni nato je nesrečnik izdihnil.

* **Ladja se komaj rešila iz razburkanega morja.** V torek, ko je divjalo na Jadranu neurje, bi bil skoro uničen parnik «Majdan», last Jadranske plovitve. Vozil je s Sušaka na otok Drač gradbeni material. Pri Senju je parnik zgrabila strahovita burja, tako da se je moral zateči v neki zaliv pri Aleksandrovem na otoku Krku. Tam se je parnik vsidral, toda v sredo zjutraj je nastala tako strašna burja, da je razburkano morje potrgalo sidra in ladjo je gnalo proti peščinam na otočiču Plavniku. Vrhu tega se je parnik nagnil za 40 stopinj in katastrofa se je zdela neizogibna. Zato se je naglo sestal svet ladijskega poveljnika in mornarjev na posvetovanje, kaj naj store v tem brezupnem položaju. Sklenjeno je bilo, da se material, ki je bil na ladji, vrže v morje, da se parnik razbremeni. Čim so del tovora vrgli v morje, je mogla ladja, sicer precej poškodovana, prispeti v Šibenik.

* **Nezgodа pri pogrebu.** V Perjavici pri Stegnju se je te dni vršil pogreb tamkajšnjega gostilničarja Ivana Šubikanca. Ker je bila pot ledena, se je voz z mrtvaško krsto nagnil in zdrsnil v jarek. Pri tem je krsta padla kakih 50 metrov globoko čez pobočje in se razbila. Truplo pokojnika je obležalo v snegu. Pogrebeci so se razbežali in preplašeni potegnili mrtveca iz jarka šele popoldne ter ga spremili na pokopališče.

* **Nenadoma oslepel.** V zadnjem času je čutil Ivan Marn, posestnik v Štangi, da ga po malem skele oči. Hujših bolečin pa ni trpel, zato ni posvečal nevšečnosti, ki se mu je pojavila na očeh, nikake posebne pozornosti. Ko pa je nedavno vstajala Marnova družina zarana na delo, se je čul od očetove postelje obupen krik. Groza je prevzela vse domače ob pogledu na obupanega moža, ki je spregovoril težke besede: «Slep sem.» Marnovi in njihovi sosede so domnevali, da se je gospodarju le trenutno pokvaril vid. Ker ni postalo boljše, so ga domači naložili na voz ter ga odpeljali v Litijo k zdravniku, ki je nasvetoval bolnico, kamor so te dni bolnika prepeljali.

* **Smrt mlade matere zaradi zastrupljenja po nesreči.** Marija Nograškova, soproga čevljarkega mojstra v Šmartnem pri Litiji, je pred dnevi dala življenje četrtemu sinčku. Porod se je izvršil brez strokovne pomoči babice in posledica je bila zastrupljenje. Ker se ji je stanje zelo poslabšalo, so poklicali zdravnika, ki je nasvetoval takojšnji prevoz v ljubljansko bolnico. Porodnico so prenesli v avto. Med potjo pa se je stanje porodnice še poslabšalo. Ko je privozil avto v bližino Laverce, je nesrečnica izdihnila. Šofer je nato obrnil voz in odpeljal mrtvo mater nazaj v Šmartno, kjer so preminulo gospo Nograškovo sprejeli z obupnim jokom. Blag ji spomin, njeni obitelji iskreno sožalje!

* **Nezgodа pri spravljaju drv.** Na Rdečem bregu pri Mariboru se je ponesrečil 50letni tesar Anton Lipuš. Vozil je s sanmi hlode ter med vožnjo padel tako nesrečno pod sani, da si je zlomil

desno nogo. Podobna nesreča se je pripetila na Rdečem bregu tudi žagarju Valentinu Saletelu; ko je nalagal na sani drva, je padel in si zlomil desno nogo.

* **Najdeno truplo pogrešanece.** Na Fužinah pri Ljubljani so že od 16. decembra pogrešali graščinskega vrtnarskega pomočnika, 26letnega Franceta Kopača. France Kopač, rodom iz Mednega pri Medvodah, je bil zelo miren, a duševno nekoliko omejen mladenič. Omenjenega dne zgodaj zjutraj je izginil z graščine, ne da bi komu povedal, kam je namenjen. Njegovi tovariši in znanci, ki so ga dobro poznali, so takoj izrazili domnevo, da si je prostovoljno končal življenje. Te dni pa je pri Združenih papirnicah zaposleni Fr. Marinko v Vevčah pri jezu tovarne zapazil med grabljami truplo mladega utopljenca. Obvestil je o tem orožnike, ki so utopljenca potegnili iz vode. Domačini in Kopačevi tovariši so v utopljenca takoj spoznali pogrešanega Franceta Kopača. Fant je najbrže samomor izvršil v popolni duševni zmedenosti.

* **Samomor.** V Bistrici na Pohorju se je obesil 50letni čevljarški pomočnik Franc Korošec. Bil je že dalje čas brez posla in se je preživljal z muziciranjem po gostilnah in prireditvah. Sedaj na zimo se mu je slabo godilo in beda ga je gnala v smrt.

* **Nenavaden samomor.** V sobi nekega mariborskega hotela si je končal življenje 50letni Valentin Borin, posestnik, gostilničar, lesni trgovec in trafikant iz Št. Petra v Savinjski dolini. Prišel je v Maribor kakor po opravkih in se nastanil v hotelu, kjer se je takoj podal v svojo sobo. Ker ga pa ni bilo dolgo na izpregled, so vdrli v sobo in ga našli mrtvega. Mož si je vzel življenje na prav čuden način. Položil je ob mizo pernico ter se vlegel nanjo. Potem si je zadrgnil okoli vratu vrv ter jo navezal še na nogo mize. Kako si je v tem položaju povzročil smrt, je prav zagonetno. Zakaj si je nesrečnik končal življenje ni znano.

* **Opasen slepar.** Trgovka s kurivom Ivana Vrhunčeva na Zavrteh v Ljubljani je prijavila, da jo je te dni osleparil neki Josip Logar na prav prebrisan način za 700 Din. Logar se je pojavil pri Vrhunčevi ter ji stavil ponudbo, da nakupi zanj na Dolenjskem vagon drv. Vrhunčeva je sleparju res nasedla in mu izročila v ta namen 700 Din gotovine, na kar pa se slepar ni več oglašil. Logar, ki je osleparil na ta način več ljubljanskih trgovcev s kurivom, je pobegnil pred dnevi v Maribor, kjer pa ni ostal dolgo časa na svobodi. Mariborska policija ga je namreč kaj hitro izvohal in ga vtknila v luknjo. Logar bo izročen ljubljanskemu sodišču.

* **Aretiran potepin.** Neki ljubljanski stražnik je naletel te dni v Šubičevi ulici blizu policijske direkcije na mladega fanta, v katerem je spoznal že dolgo časa zasledovanega 18letnega Viktorja Hočevarja, pristojnega v Ljubljano. Hočevarja, ki je bil kljub svoji mladosti že petkrat predkaznovan, so zasledovala oblastva zaradi nedavno izvršenega vloma v neki vasi pri Moravčah, kjer je odnesel svojemu sorodniku razno obleko. Pri aretirancu, ki je imel na sebi ukraden obleko, so našli tudi še zlat prstan s petimi kamni, zlato verižico in več drugih dragocenosti. Poleg tega je imel na sebi dežni p'ašč, ki ga je brzkone tudi kje ukradel, kakor seveda tudi prstan ter ostalo zlatino. Eventualni oškodovanci naj se javijo na policijski direkciji.

* **Dobro se je izplačal.** Pišejo nam: V Prilesje pri Velikih Laščah je prišel neznan možak iz Italije ter je prosil zavetja pri mlinarju g. Prijateljju. Ta ga je vzel iz usmiljenja in možak je bil pri njem šest tednov. Te dni je g. Prijatelj prodal prašiča, za katerega je dobil 1500 Din. Dena je spravil v omaro, kjer mu pa ga je neznanec ukradel in izginil. Orožništvo ga zasleduje.

* **Nesrečo je hotel izkoristiti na sleparski način.** Predlanskim so se vozili člani Splošnega nemškega avtomobilskega kluba iz Italije preko Slovenije domov. Ko je kolona pasirala Vojmarje, je podrli Oto Schindler iz Lipskega s svojim avtom neko ženo na tla. Nемец je bil poštenjak in se je zavezal sinu ponesrečenke Jožetu kot

materinemu pooblaščenecu povrniti vse stroške. Jože pa je hotel iz te zadeve napraviti kapital. Ko se je obrnil s svojim zahtevkom glede stroškov materine bolezni na Schindlerja, mu je ta odvrnil, da je zadeva javljena neki švicarski zavarovalnici proti avtomobilskim nezgodam in naj se Jože kar tja obrne. Jože je res tja pisal, predložil potrdilo bolnice, račun lekarnarja in treh zdravnikov. Zavarovalni družbi se je zdela ta vsota previsoka in je sumila, da je Jože račune ponaredil. Ko je tožila Jožetova mati v svoji civilni tožbi Schindlerja za 64.650 Din odškodnine, se je pri tej civilni razpravi izkazalo, da je Jože res potvoril račune. Račun javne bolnice je res plačal, toda iznašal je le 240 Din, dočim je Jože popravil v njem znesek in zapisal kar 2679 Din. Jože bo moral sedaj sedeti tri mesece.

* **Mlad klativitez.** Pred dnevi je izginil od doma v Mariboru 18letni Ludovik K. Stanovalec je pri svoji sestri, kateri je pustil listek, da gre v Dravo, ker se je naveličal življenja. Te dni ga je pa sestra našla v zaporih mariborske policije, ki je fanta prišla, ker se je klatil okoli.

* **Sirovi mladiči.** Na programu ljubljanske radijske postaje je bil prejšnji četrtek tudi simfonijski koncert opernega orkestra, najavljen za 20. uro. Koncert se je vršil, vendar ne s popolnim orkestrom. Manjkal je važen instrument, tuba. Tega je bil kriv sirov napad nekkih frkolinov na glasbenika Giga W., ki se je odigraval malo pred pričetkom koncerta na Bleiweisovi cesti v Ljubljani. Član opernega orkestra Giga W. je nesel svoj težki instrument, ki ga je pravkar dobil iz reparature iz Gradca, kjer je za popravilo plačal nad 2000 Din, po cesti. Tu ga je na lepem prestregla večja družba mladih ljudi, ki so glasbenika začeli zasmehovati. Gigo W. se sprva za zabavljanje ni zmenil, ker pa so začeli smrkolini siliti vanj, jih je zavrnil in si prepovedal nadaljnje zabavljanje. A slabo je naletel. Kakor petelini so se mladeniči zakadili v moža, ga vrgli po tleh in pričeli obdelovati s pestmi. Komaj popravljeni instrument, ki je ležal na tleh, so neusmiljeno mendlali. Na glasbenikovo vpitje se je čez čas pojavil stražnik, a napadalci so že izginili.

* **Vlom v Grlineih.** Pred nekaj dnevi so neznan zlikovci vdrli v shrambo Friderika Graha v Grlineih. Lačni tatovi so Grabu odnesli tri posode, napolnjene s svinjsko mastjo, eno šunko, eno pleče ter šest litrov bučnega olja. Obleke, ki se je tudi nahajala v shrambi, se tatovi niso dotaknili.

* **Avto med svinjami.** Neki avtomobil je zavozil te dni v Josipovcu pri Osijeku v čredo svinj in jih šest usmrtil. Šofer je hotel z avtomobilom pobegniti, a kmetje so s silo ustavili avto ter ga zavlekli pod neko šupo, nakar so šoferja pognali iz vasi. Avtomobil so rekvirirali, da se za odškodnino zavarujejo. Avtomobil je last nekega premožnega trgovca iz Našic.

* **Zrtev treh ptičev.** V soboto je prišel v Celje posestnik Jakob Brečko z Marije Gradca pri Laškem. S seboj je imel večjo vsoto denarja. Posetil je razne celjske gostilne in ko je postal židane volje, si je poiskal družbo v osebi Franca Bolteta, čevljarkega pomočnika iz Brežic, ki mu je vneto pomagal prazniti litre, zlasti ker je piščal plačeval Brečko. Na svoji mokri turneji sta prišla tudi v neko gostilno na Glavnem trgu, kjer sta se jima pridružila delavca Mirnik iz Trnovelj in Josip Jezernik iz Tetarja. Veseljačenje se je nadaljevalo. V tem je prišel v lokal dalmatinski krošnjar Marko, od katerega je vinjeni Brečko kupil dve žepni uri, zlato in nikljasto. Pri plačevanju so videli Brečkovi sopivci, da ima dobrosrčni možak precej denarja. Vsa družba je odšla še v neko drugo gostilno, kjer si je privoščila še

izdatno mero jedače. Kmalu nato je Brečko izginil. Na družbo Brečkovih pivskih tovarišev je na Glavnem trgu opozoril stražnika neki opazovalec, na kar je sledila aretacija trojice. Pri Francu Boltetu je našla policija razen nikljaste ure tudi Brečkovo listnico z veliko vsoto denarja. Bolte se je zagovarjal, da mu je Brečko sam izročil listnico s prošnjo, da zanj plačuje zapitek in da mu jo do iztreznitve shrani. V ponedeljek se je Brečko javil na policiji in izpovedal, da zagovor tatinske trojice ne drži ter da je bil res okraden.

* **Prijet ubežnik.** Iz državnega deškega vzgojevališča v Ljubljani je te dni pobegnil gojenec Peter P., ki se je prisilno učil tamkaj krojaškega obrta. Fant jo je ubral na cesto v ugodnem trenutku, ko je vedel, da so njegovi tovariši z mojstrom vred po opravkih. Njegov beg je bil pa kmalu opažen in za ubežnikom so bili poslani v mesto zasledovalci. Vendar se je znal prebrisaneč dobro skrivati. Šele zvečer ga je eden zasledovalcev opazil v Kolodvorski ulici. Istočasno kakor on njega je zagledal tudi Peter preganjalca, zaradi česar se je pognal v beg. Imel pa je smolo, Bežečega dečka je prestregel policijski uradnik, ki ga je prijel ter ga izročil stražniku. Peter P. je že znan navihaneč, ki je svoječasno uganjal po mestu razne burke. Nekaj mesecev je hodil okrog tudi kot mutec ter beračil na raznih križiščih. Zahajal pa je rad tudi v hiše ter kradel.

Dobra duša

Zgubil sem jo že popolnoma iz spomina. Sicer sem jo izmed vaških otročajev menda najbolj ljubil; saj je bila prijateljica moje babice in zato se ji nisem nikoli posmehoval kakor drugi paglavci.

Ko sem bil zadnjikrat doma, sem se spomnil nanjo. Šel sem in obiskal tisto kočjo, kjer je starka životarila še za časa moje mladosti. In tedaj se je v meni nekaj vzdramilo. Z vseh strani so vstajali spomini in šepetali mojim mislim, da je stala takoj Jera pred menoj, vsa tista in vsa taka kakor je bila nekoč.

Evo vam, takale je bila!

Majhna, suhljata, upognjeni ženica, kakor bi jo življenje objelo s svojimi neusmiljenimi močnimi rokami in izželo iz nje vse sile. Pa kakšen obraz je imela, gubica pri gubici, druga drobnejša od druge, kakor bi bil sestavljen iz drobnih kamenčkov. Samo oči je imela Jera živahne in še vedno mladostno lepe. V očeh se je zrcalila starkina dobra duša. Tiste oči niso nikoli izražale drugega kakor milino in dobro voljo. Vedno so se smehljale, pozdravljale človeka in ga proseče zrlle, kakor bi ga hotele prositi za odpuščanje, da sploh smejo gledati vanj.

Jera je imela koncem vasi majhno leseno kočjo. Pa nikar ne mislite, da je bila vdova! Kaj še! Zelo je cenila moža, a o zakonu ni nikoli hotela slišati ničesar. Vedno je dejala, da za fantovske stvari nima časa. Vendar je bila v svoji mladosti naravnost zala; tako je vsaj vedno trdila moja babica, ki je bila njena edina prijateljica.

Jera je imela v svoji koči kar štiri otroke, katere je podedovala po svoji nečakinji, ki je baš po porodu zadnjega umrla. Ker je mož umrl že pol leta prej na jetiki, ki jo je od nje nalezal, so bili zdaj otroci kakor negodni ptički. Največja sreča za deco je pač bila, da so imeli Jero, to dobro teto, katero so vzljubili kakor lastno mater.

Spočetka je šlo Jeri delo še dobro izpod rok. Kmalu je pa ženica čutila, da se stara. Otroci pa še vedno niso dorasli in še vedno so potrebovali njene pomoči.

Starka ni obupala. Med letom je jemala otroke s seboj k ljudem, pri katerih je delala in se trudila skoro samo za hrano in kakšen drobiž, da je šlo za silo. Ljudje so jo radi podpirali, vendar se je pogrezala v vedno večje siromaštvo; saj so štirje lačni želodci vedno zahtevali svoje. Nihče pa ni vprašal starke, kje naj yzame,

s počitkom vred je trajalo stvarjenje sveta, torej pomeni število 7 popolnost.

To je dokazano s 7 prednostmi, katere ima

Pa poleti je že še šlo, čeprav s težavo, ampak zima! Neko zimo je tako pritiskala sila na vrata, da sama ni vedela, kaj bi storila.

Bližal se je praznik Treh kraljev in Jera se je spomnila na kolednike. Zbolelo jo je srce. Vedela je, da jo bodo zasramovali in se ji posmehovali, toda drugega izhoda ni znala najti.

Poiskala je staro rožasto ruto, vso obledelo in natrgano. Ogrnila si je to ruto okoli rame, v roko je dala najstarejšemu fantu Jurčku papirnató zvezdo, pod ruto je stisnila cekar in šla sta.

Začudili so se kmetje Jeri, ko je prišla prvo leto. Potrkala je na vrata, se otožno nasmehnila, postavila predse malega fantiča in skupaj sta zapela, kakor ga je že poprej naučila:

Vstanite zdaj, hitimo,
že zvezdica žari,
Trem kraljem kaže pota,
kjer Jezušček leži!

Pastirci smo jih gledali,
ko v Betlehem so šli,
nad hlevcem pa gorela
je zvezdica tri dni.

Gospodarji in gospodinje so se Jeri včasih nasmehnili. Kdor se je pa ozrl v njeno bolestno trpeče lice in malega črvčka, ki jo je spremljal s tresočim se glasom, je starko razumel. Marsikdo je dobro vedel, zakaj Jera koleduje in bogato jo je obdaril.

Jera je pa hodila dalje ter obhodila z dečkom vso vas. Šele potem se je vrnila dobro obdarovana domov.

Vse darove je starka porabila v istih zimskih mrzlih dneh, da ni s svojo deco preveč stradala.

Vedno pa ni Jera imela sreče. Včasih se je pripetilo, da so zvedeli za kolednico hudobni paglavci, katerih jepo vseh vaseh dovolj. Hiteli so za njo, jo vlekli za njeno rdečo ruto, se ji smejali, ji kazali jezik in kepali njenega malega nebogljenca Matevžka, da je plakal.

Slivovko, pelinovec, brinjevec, rum in hruševac

si lahko napravite z našimi esencami. Steklenica za napravo 4 do 5 litrov žvanja stane samo 20 Din, po pošti 32 Din. — Točno navodilo priloženo.

Drogerija A. KANC sinova, Ljubljana
Zidovska ulica števil. 1. 265

Kupujemo brinjevo olje.

Kože divjačine

so narodno premoženje, najdražje plačuje zajce, povhe, lisice itd.

P. SEMKO, LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 31

V takih primerih je starka samo vzdihnila, stisnila otroka k sebi in pospešila korak.

Neko leto je prišla vsa premrta in trudna domov in ko je odložila prikoledovane darove, je sedla k stari črvivi mizi in tiho zaihtela. Tiste dni se je močno prehladila. Pa so prišli k nji vsi štirje mali nebogljenci in se stisnili k nji. Pozabila je na svojo bolezen, siloma je vstrajala. Otroci so jo objemali in premagala je vse trpljenje in celo svojo bolezen.

Jera je imela brata, ki je odšel že v mladih letih po svetu in ni nikoli slišala o njem. Ko je neko zimo zopet premišljevala o svojem težkem stališču, se je kar prestrašila koledovanja, ki se ji je zdelo pravi križev pot. Ko so se drugi ljudje veselili božičnih praznikov, je ona premišljevala o zaničevanju in preziranju, ki jo čaka, saj ona ni bila taka kakor drugi koledniki, mladi veseli fantiči s papirnati kronami na glavah.

Pa ji je poslal prve dni po božiču župan vabilo, naj se takoj oglasi pri njem.

Preplašena je starka hitela v občinsko pisarno, kjer je zvedela, da je umrl njen brat, ki je bil trgovec nekje v tujini. Zapustil ji je vse svoje premoženje. Ta brat je bil čudak, ki za svoje sorodnike sploh ni maral. Tudi za Jero ni nikoli vprašal. Šele, ko se je bližala njegova zadnja ura, se je jel zanimati zanjo in je zvedel, kakšna revica je. Očital si je, da bi ji bil že zdavnaj lahko pomagal. Zdaj je sklenil poslati ji večjo podporo. Pa je tako hitro oslavel, da ga je prehitela smrt. Vse njegovo premoženje je podedovala Jera.

Debelo je pogledala starka, ko ji je župan povedal, zakaj jo je poklical. Komaj je verovala, da je zdaj za vedno konec njenega uboštva.

In spet so bili božični prazniki čez leto dni. Poleg skromne Jerine hišice, ki jo je odstopila nekemu siromaku, je stala prijazna hiša. Vsi revni vaški otroci so to hišo poznali, saj so bili v nji večkrat pogoščeni, zlasti za praznike se je Jera rada spomnila vseh siromakov.

Večer pred Tremi kralji je pa bil za Jero večer koledovanja. Vsa vaška otročad je bila zbrana v veliki prostorni sobi, pa tudi mnogo starejših.

In tedaj so pričeli otroci tekmovati, kdo bo zapel najlepšo kolednico. Kdor je bil zmagovalec, ga je Jera posebno obdarovala. Po kolednici je pa starka napravila vsem otrokom okusno večerjo.

Preden so pa otroci odšli, so se odprla vrata in vstopila je spet nekdanja Jera, vsa bedna in žalostna s sprano rožasto ruto na hrbtu.

Mirno se je postavila sredi sobe in pričela s starim tresočim se glasom:

«Le vsi zdaj pohitimo,
že zvezdica gori,
Trem kraljem kaže pota,
kjer Jezušček leži!

Pastirci smo jih gledali,
v Betlehem so šli,
nad hlevcem pa gorela
je zvezdica tri dni.»

Starka je pela z ginjenim glasom, vlile so se ji solze po licu in čudno dobro in milo ji je postalo v duši. Spomnila se je vseh onih težkih dni, ko je hodila na koledovanje, ki se ji je zdelo križev pot. Vendar ni mogla pozabiti onega časa. Vsako leto obuja med veselo deco stare spomine. Ko starka zaplaka, pohite k nji otroci in jo vprašujejo, zakaj joka. Jera se pa med jokom začne vsa srečna smejati in pritiskati otroke na srce.

Gusta v Strniša.

Dobromil, cesarjev kuhar

(Pripovedka.)

V deveti deželi je nekoč vladal mogočen cesar. K njemu pride lepega dne star ribič ter mu ponuja v nakup majhno ribo, a zanjo hoče imeti sto zlatnikov. Cesar se začudi, zakaj je tako mala stvar tako draga, ribič odgovori: «Zato, ker tisti,

ki poje to ribo, mahoma razume vse, kar govore živali med seboj.»

Cesar ribo kupi, nese jo v kuhinjo ter strogo zabiči svojemu mlademu kuharju Dobromilu, da ne sme pojesti niti koščka te ribe, sicer izgubi glavo.

Kuhar speče ribo, pa se ne more premagati, da bi ne odrezal koščka in ga použil. Mahoma razume, kaj govore muhe v kuhinji. Vse so letale okoli njegove glave ter mu brenčale v uho: «Daj nam še košček mesa! Ako ne daš, te zatožimo cesarju!»

Dobromil mora prepustiti košček ribe, ostalo pa nese cesarju, ki ribo hlastno poje.

Drugo jutro mora Dobromil s cesarjem jahati na lov. Med potjo vpraša kuharjev konj cesarjevega, zakaj on ne nese tako veselo svojega jedzeca, cesarja, kakor on kuharja. «Ker je grd in star», odgovori cesarjev konj.

Lepi kuhar to čuje, pa ohlo dvigne glavo in se zadovoljno nasmehne. Cesar to vidi in takoj spozna, da je tudi kuhar jedel ribo. Bil je grozno razkačen. V divji jezi zapove vreči kuharja v ječo, kjer naj siromak pogine od lakote in žeje.

Zdajci se pa cesar premisli in zapove, naj kuharja privedejo pred njega. Kmalu ga vojaki pritirajo. Dobromil se vrže na kolena ter prosi cesarja milosti.

Cesar mu reče: «Dobro, pripravljen sem, ti darovati življenje, a le pod tem pogojem, da poiščeš kneginjo Zlatolasko ter jo privedeš k meni.»

Mladenič obljubi, da pojde iskat Zlatolasko in cesar ga pusti v svobodi.

Ves klavern in žalosten premišlja Dobromil, kje živi kraljična Zlatolaska, o kateri ni svoj živ dan slišal ničesar. Sedi na vrtu ter ugiblje na vse načine, v katero stran sveta naj se obrne, da pride do Zlatolasko. Tedaj začuje, govorjenje dveh ptičic, ki sta sedeli na bližnjem grmu. Nehote začne vleči na ušesa in zdajci mu srce zaigra od veselja. Ena ptiček je namreč pravila drugi, da se je pravkar vrnila z otoka sredi morja ter s seboj prinesla zlat las z glave kraljične Zlatolasko.

Hitro zasede Dobromil svojega konja in bliskoma odidrija čez drn in strn. V nekem gradu zagleda dva vrana, ki sta umirala od glada. Brž razseka svojega konja ter ga ponudi vsakemu vranu polovico. Oba vrana sta mu obljubila svojo pomoč. Kadar bo v sili, naj ju le pokliče.

Naš Dobromil jo maha peš dalje in dalje, pa dospe do gorečega mravljišča. Mravlje kričijo ter bežijo na vse strani. Dobromil hitro s klubkom zajame vode iz potoka ter pogasi ogenj. Vse mravlje se mu zahvalijo ter mu obljubijo pomagati, kadar bo hotel.

Spet koraka kuhar naprej. Ko pride do morja, najde tam dva ribiča v prepiru za zlato ribo, katero sta pravkar potegnili iz morja. Dobromil je to ribo drago kupil ter jo izpustil nazaj v morje. Tudi riba mu obljubi svojo pomoč, kadar jo bo potreboval.

Zdaj se Dobromil prepelje na otok ter zasnubi Zlatolasko za svojega velikega gospoda.

Oče Zlatolasko, kralj Krutobor, pa zakliče jezno: «Lopov, ti se drzneš snubiti Zlatolasko! Zaradi tega boš izgubil glavo! Le, ako mi prineseš vodo življenja in vodo smrti, ti darujem življenje. Ali boš šel iskat obe vodi?»

Brez obotavljanja odgovori Dobromil, da bo šel. Kralj je zadovoljen in kuhar odide. Gre v gozd ter pokliče na pomoč vrana. Že hip nato priletita vrana in vprašata, kaj želi.

Ali vesta, kje izvira voda življenja in voda smrti?« poizveduje mladenič.

Ptiča odgovorita, da vesta. Dobromil veli, naj mu kažeta pot.

Čez dobro uro prinese kuhar kralju Krutoboru vode smrti in življenja. A hudobni kralj reče: «Zlatolaska je imela ovratnico iz biserov in rubinov. Toda nekoč, ko se je izprehajala, si ji je ovratnica razsula. Pojdi ter poišči izgubljeni bisere in rubine, sicer ti dam odsekati glavo!»

Dobromil odide, pokliče mravlje ter jih prosi, naj mu znesejo skupaj Zlatolaskino ovratnico. V najkrajšem času so mu mravlje zbrale vse bisere in rubine. Mladenič jih nese kralju, ta mu pa reče:

«Imela je moja hčerka Zlatolaska zlat prstan, pa ji je padel v morje. Ta prstan mi poišči, sicer ni tvoja glava vredna niti stare metle!»

Mladenič leti k morju ter pokliče zlato ribico, ki hitro priplava h kraju in vpraša kuharja, kaj hoče. Mladenič ji odgovori, da želi imeti Zlatolaskin prstan. Ribica mu pove, da ima tisti prstan neki grozno velik polip, kateremu ga bo težko odvzeti. «Poskusila bom, vzeti mu ga», obljubi ribica ter smukne v globino. Dobromil čaka in čaka.

Slednjič se zlata ribica zopet pojavi in mu vrže prstan na obrežje. Mladenič ga vesel pobere in gre z njim pred očeta Zlatolasko.

Kralja Krutobora popade besna jeza, ko vidi, da je mladenič vse izvršil, kar mu je naročil. Silno nerad bi se ločil od svoje hčere ter na vse načine razmišlja, kako bi pogubil Dobromila. Še eno si izmisli: Kuharja povede v ogromno sobano, v kateri je dvanajst deklet z zakritimi obrazi.

Kralj zapove Dobromilu: Ugani, katera izmed teh je Zlatolaska, moja hčerka! Pa le hitro. Ako tekem petih minut ne uganeš, zapadeš rablju!»

Zelo se ustraši Dobromil teh besed, a tedaj prileti muha mimo njegove glave ter mu zabrenči na uho: «Pokazala ti jo bom, pokazala ti jo bom!» Nato muha sede na glavo ene zagrnjenih deklet ter glasno vpije: «Tale je Zlatolaska in nobena druga!» Dobromil pokaže na njo in res je bila Zlatolaska.

Sedaj kralj Krutobor vendar izroči svojo zlatolasko hčer lepemu kuharju. Dobromil jo nemudoma odvede ter vzame s seboj tudi vodo življenja in vodo smrti, da jo pokloni svojemu gospodu.

Cesar se kraljične Zlatolasko silno razveseli. Ker je pa že zelo star, se nameni pomladiti z vodo življenja. Dobromil in Zlatolaska mu morata prisesti, da je to v resnici voda življenja.

Cesar se hoče prepričati in zapove rablju, naj Dobromilu odseka glavo. To se zgodi in zdaj zapove cesar Zlatolaski, naj kuharja zopet oživi.

Zlatolaska vzame vodo smrti ter poškropi z njo obglayljeno truplo. Pri tisti priči se odsekana glava zopet prime telesa. Zdaj oblije kraljična Dobromila še z živo vodo in hipoma skoči mladenič oživljen na noge ter je veliko močnejši in lepši kakor je bil prej.

Videč to, hiti cesar nemudoma v svojo sobo ter zapove svojim gardistom, naj ga razsekajo in potem dele njegovega telesa oblijejo z vodo življenja. Gardisti storijo tako in potem razsekane ude polivajo z vodo življenja. Res so cesarjevi udi oživelili ter se pričeli gibati, pa le za kratek hip. Sprijeti se niso hoteli. Vojaki se prestrašijo ter hitijo po Dobromila. Kuhar pride in pove, da bi morali najprej rabiti vodo smrti. Sedaj pa je že prepozno.

Dobromil je vzel Zlatolasko za ženo ter postal cesar v deveti deželi.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Zdrobov drobnjak (grisov šmorn). En liter mleka počasi zavri in med vrenjem mešaje stresaj noter 12 dek pšeničnega zdroba. Dodaj tri žlice sladkorja in kuhaj, da se zgosti, nakar dodaj malo cimta, malo rozin in šest dek masla ter dobro zmešaj. Nato pomaži kozo z mastjo ali maslom, stresi vanjo testo in peci v pečici približno pol ure, dokler se na vrhu lepo ne zarumeni. Ko je pečeno, posuj povrh s sladkorjem in daj kar v kozi na mizo. Zraven lahko daš ukuhano sadje ali pa kuhane suhe češnje.

Beljakova pena za bolnika. Napravi sneg iz enega beljaka, in sicer dobro stepen sneg, pri-mešaj eno žlico konjaka, eno žlico sladke, goste smetane in eno malo žlico stolčene sladkorja. Vse skupaj narahlo zmešaj in daj bolniku jesti. Ta jed se nič ne kuha, jesti pa jo sme vsak bolnik, ker je lahka in obenem krepčilna.

Jajčja jed. V skodelici ubij eno jajce, ga osoli in prilij dve žlici mleka, popopraj in dobro stepi.

V ponvi razgrej pol žlice masti in stresl jajce na ne prevročo mast. Ko je pečeno, daj na mizo. Zraven daš lahko polento, dušen riž, krompir v čiaji ali kaj drugega primernege. Ta jed je pripravna zlasti kadar je treba na hitro pripraviti kaj za večerjo. Zadostuje po eno jajce na osebo, če daš zraven še kaj drugega na mizo.

Praktični nasveti

Da porabimo manj petroleja v svetilkah, si lahko pomagamo s tem, da dodamo petroleju, in sicer na vsak liter 4 grame terpentinovega olja in 2 grama kafre. Plamen je od tega lepo svetel. Zmota je misliti, da s tem, če svetiljko privijemo, manj petroleja pogori. Posledica je samo zakajen cilinder in zasmrajen prostor, petroleja pa ni šlo za to nič manj.

Ako se vname razlit petrolej, ga nikar ne izkušaj pogasiti z vodo, ker to plamen le še bolj poživl. Edina tekočina, ki pogasi petrolej, je mleko. Sicer je pa najbolje potresti goreči petrolej s pepelom ali pa zadušiti plamen s kako plahto, odeje in enakim.

Proti kurjem očem pomaga zmes krušnih drobtin, namočenih v močnem jesihu. Napravi si s tem čez noč obkladek na kurje oko. Zmehčalo ga bo in olajšalo pekoče bolečine. Tudi proti trdi koži na nogah, zlasti na stopalih, je to priporočljivo sredstvo.

Duh od čebule spraviš z rok, če jih umiješ v gorki slani vodi. Nato pa še z milom in hladno vodo.

Madeže od čaja spraviš iz perila, ako ga izpereš v vroči vodi, v kateri si raztopila malo boraksa.

Narodne uganke za mladino

1. Črn stražár
v rovih podzemskih je gospodar.
2. Bedaček,
jaz nisem krojaček.
Res polno jaz iglic imam,
a tebi nobene ne dam.
drugače bi kužek me «ham».
3. Po pečinah plezam,
z brado v travo drezam...
4. Pri Metki
je zlata ptica v kletki.
5. Palček skakalček
v gozdu živi,
mu kapica zlatá
na glavi čepi.
6. Mrcvar nabada
na črne trne
urne murne,
kobilice, miške
in polže brez hiške.
7. Črni potniki iz dalje
glad za sabo vlačijo,
po vaseh beračijo...
8. Ptičica kraljičica,
to naša je...?
9. V kletki zlati
piška kolovratl.
10. V klinu se peljejo,
snežec nam steljejo
11. Nad vodo leta
modra raketa.
12. Kakor plamen
vije vrv
se čez kamen.
13. Brez čolniča v mlaki,
vozijo se spaki.
14. Zlate vijemo stezice,
zlate vijemo mejice:
od vasice do vasice,
od studenčka do gorice.

Ena pripoveduje drugi

15. Jadrnica zlata
počiva sredi blata.
16. Biserov prepolno nosim,
vbogajme pri rožah prosim...
17. Aj, v méjici
živ grozdek je
na vejici!
18. V temne dvore
nosijo črncl
bele tovore.
19. Na rožah puščam sline,
ki so ko srebrnine.
20. Razbojnik veže
sive mreže.
21. Star vrvar,
kaj njemu to mar!
Na hrbtu križec nosi
in vsak dan
suhe muhe kosl.
22. V kristalni vodički
ležita platnički.

Rešitve:

1. Krč, 2. jež, 3. koza, 4. kanarček, 5. kraljiček,
6. srakoper, 7. vrane, 8. sinčica, 9. prepelca, 10. žerjavl,
11. vodomec, 12. kača, 13. žabe, 14. kresnice,
15. rumenjak, 16. bisernik, 17. roj, 18. mravlje, 19. slinarica,
20. pajek, 21. križavec, 22. školjka.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE

Telegrafija, radio, eter

Kaj se pravi telegrafirati? V bistvu ni to nič drugega kakor prenos učinka iz kraja v drug kraj. Da se pa energija ali delo prenese, je potrebna zveza, pri telegrafu bakrena žica, po kateri gre električni tok. Kajti po naših opazovanjih in na podlagi vseh znanstvenih dognanj si nikakor ne moremo predstavljati, da bi se mogla prenesti kaka sila iz kraja v kraj brez posredovalnega sredstva.

Pri navadni telegrafiji moremo prav lahko doznati to sredstvo z očmi in tipom. Je to telegrafična žica. Pojavil pa se je brezžični brzojav in brezžična telefonija ali radio. Kje je tu onl posredovalec, brez katerega si ne moremo misliti prenosa energije, to je v tem primeru telegrafskih znakov in človeškega govora? Ne vidimo ga in ga tudi ne moremo otipati, ali naša zdrava pamet nam pravi, da mora biti.

Poskušajmo ga poiskati! Dve točki naše zemlje sta zvezani med seboj na dva načina: med njima se razprostira del naše zemlje in zrak. Zato moramo najprej preiskati, ali je morda kateri izmed teh dveh oni posredovalec, ki ga iščemo.

Če iščemo na ta način, pridemo kmalu do jako bornega uspeha. Vsadko ve, na kako kratki razdalji se izgubi človeški glas. Glas največjega zvona se sliši komaj v razdaljo par kilometrov. Celo grom, ki ni nič drugega kakor silen potres zraka, se v daljavi 25 kilometrov ne sliši več. Grmenje največjih topov, ki so jih rabili v zadnji vojski, je sicer dospelo 150 kilometrov daleč, a kaj je to proti razdalji Amerike od Evrope, ki jo brezžična telegrafija z lahkoto premaga? Zrak torej nikakor ne more biti ono sredstvo, po katerem se širijo valovi brezžične telegrafije in telefonije.

Kože!

vseh vrst divjačine kupujem in plačujem po najvišjih dnevnih cenah, in sicer: lisčije, dihurjeve, kunje, zajčje, vidrove, jazbečeve in kože divjih mačk

ELIGIJ EBER

Ljubljana, Kongresni trg 7 (Zvezda)

Trdna tla naše zemlje smo navedli kot drugo rvedno sredstvo med dvema krajema. Ta proračajo tresljaje veliko bolje kakor zrak. Potres, ki je bil 28. oktobra 1891. na Japonskem, je zaznala potresna opazovalnica v Potsdamu na Nemškem. Ista potresna opazovalnica je zaznamovala tudi potrese, ki so izvirali iz območja naših protinožcev, to je iz krajev na nasprotnem delu zemlje. Taki potresi pa so tako silna gibanja zemeljske grude, da jih človek ne more proizvajati, manjše tresljaje pa zaznamo le v prav kratko daljavo. Če se zruši največja palača na svetu, se zemlja le prav malo zgane in ti tresljaji se čutijo le na zelo kratko razdaljo. Tudi zemeljska tla so torej za brezžični prenos nerabna.

Za trenotek si ne vemo pomagati.

Kako naj bo mogoča brezžična telegrafija, če so obstoječe zveze za to nerabne? Odmislimo si med dvema točkama naše zemlje trdna tla in zrak! Med njima ostane prazen nič. Čudovito je, da vprav ta navidezni nič omogoča govorjenje v daljavo.

Poskušajmo se prestaviti v ta nič! Če bi mogli skočiti z naše zemlje tako daleč proč, da bi prišli v brezračni prostor, bi videli, kako brzi zemlja z zračno plastjo vred po svetovnem prostoru, medtem ko bi mi stali na mestu. Kmalu bi nam izginila izpred oči zemlja in zrak, izginila bi tudi nebesna sinjina, a kljub temu bi ne bili v temi. Še s svetlejšim žarom bi sijalo sonce na nas in na popolnoma črnem nebu bi nam svetilo nebroj zvezd.

Takega skoka seveda ni še nihče napravil, a da se z gotovostjo reči, da bi oni, ki bi se mu to posrečilo, videl tako, kakor smo opisali. Vprašati se moramo, kako je mogoče, da bi v tem položaju sploh kaj videli. Saj bi se nahajali v popolnoma praznem prostoru.

Učena raziskovanja so dognala, da se širi svetloba sicer zelo hitro, a vendar ne neskončno hitro. V tem praznem prostoru mora torej nekaj biti, kar ovira neskončno hitro širjenje svetlobe. To snov imenujemo svetlobni eter. Z našimi čuti te snovi seveda ne moremo zaznati, vendar pa moremo navesti nekatere njene lastnosti. Vemo, da se svetloba širi z neznansko brzino 300.000 kilometrov na sekundo. Zato mora biti svetlobni eter zelo prožen. Tudi nima nikake teže in ne ovira drugih teles, da se v njem nahajajo in se gibljejo. Svetlobni eter je tudi ono sredstvo, po katerem se širijo valovi radia in sicer z isto brzino kakor svetloba, to je 300.000 kilometrov na sekundo. Da je eter ono sredstvo, ki prenaša učinke v neznanske daljave, nam dokazuje že dejstvo, da imamo zvezde, od katerih potrebuje svetloba s svojo ogromno brzino več sto let, da pride do nas.

Po našem razmišljanju smo prišli do sredstva, ki omogoča širjenje valov brezžične telegrafije, do zagonetnega etra, ki izpolnjuje ves svetovni prostor in tudi omogoča, da živimo v vse oživljajoči solnčni luči.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Vestfalsko pismo

Recklinghausen-Suderwich,
v začetku januarja.

V nedeljo 30. decembra je priredilo Jugoslovensko delavsko društvo skupno z Društvom sv. Barbare božičnico z obdarovanjem dece v dvorani g. Fritza Karpa v Suderwichu.

Prireditelj, ki je bila zelo dobro obiskovana in katere so se udeležili v obilnem številu tudi člani jugoslovenskih društev Recklinghausen-Süd ter Erkenschwick, je bila ob prihodu gg. generalnega konzula Markovića in izseljenškega komisarja Deželića (oba iz Düsseldorfa) svečano otvorjena po g. Bolhi, predsedniku Zveze jugoslovenskih delavskih in podpornih društev v Nemčiji.

Zabavalo nas je tudi češko glasbeno društvo na pihala, ki je zaigralo jugoslovensko himno,

katere smo vsi navzoči poslušali stoje. Naša himna nas je vse zelo ganila.

G. Bolha je pozdravil vse navzoče, posebno pa naša odlična gosta gg. generalnega konzula in izseljenškega komisarja, ter nam je s prisrčnimi besedami orisal pomen današnjega dne za našo dečo. Govoril nam je tudi o delovanju, uspehih in neuspehih Zveze ter naglašal, da bi se bilo lani še več doseglo, če bi se bil sporazum med Zvezo jugoslovenskih delavskih in podpornih društev in Zvezo sv. Barbare sklenil že pred leti, kar se je zgodilo šele decembra minulega leta. Bolha je ta za nas vse veliki uspeh pripisal g. generalnemu konzulu Markoviću, ki je z vso svojo požrtvovalnostjo, energijo in ljubeznijo do rojakov na Vestfalskem deloval za sporazum med obema taboroma. G. konzul je prišel nešteto krat v našelbne Slovencev ter skušal prepričati nasprotnike, da so spori za nas največje zlo. Po enoletnem bivanju v Düsseldorfu mu je res tudi uspelo poravnati nesoglasja, za kar se mu na tem mestu najtopleje zahvaljujemo. Upamo in želimo, da bi v doglednem času obdaroval z novimi uspehi Jugoslovence na Vestfalskem, kar bo marsikateremu že odpadajočemu rojaku ponovno zbudilo ljubezen do domovine.

G. generalni konzul se je v svojem govoru prisrčno zahvalil za naše zaupanje ter izjavil, da deluje vedno le za blagor naroda in domovine, kar da tudi nam priporoča, ker le na ta način bo mogoče vse naše izgubljene brate in sestre spraviti v naročje domovine. Končno nam je priporočal še slovo in medsebojno bratsko ljubezen.

Tudi izseljenški komisar g. Deželić nam je s svojim govorom prišel do srca ter nas pozival k slogi in skupnemu delu. Zagotavljal nam je, da hoče tudi on z vso energijo delovati za naš blagor. Hvaležni smo mu, da tudi on z budnim očesom zasleduje naše potrebe. Bodi mu iskrena zahvala!

Po kratkem govoru predsednika tukajšnjega društva g. Reherja se je vršilo obdarovanje dece, kar je naši deci zopet enkrat napravilo mnogo veselja. Potem smo vse obdarovance postavili na oder in jih dali fotografirati, kar je bilo precej težavno, ker so slaščice v zavitkih zelo mešale male glavice.

Po zaključnih govorih gg. generalnega konzula in izseljenškega komisarja je godba zopet zasvirala našo himno in pa «Lepo našo domovino». Ostali smo še nekaj ur skupaj in se pri čaši piva nekoliko zabavali. Tudi gg. generalni konzul in izseljenški komisar sta ostala dalje časa v naši družbi, kar je vzbudilo splošno odobravanje med navzočimi.

Vendar smo enkrat doživele, da pridejo državni zastopniki med nas in proučujejo naše socialne in gospodarske razmere, ki niso ugodne. Upamo, da se bodo naše želje in skromne zahteve tudi gotovo enkrat izpolnile. Pri tem pa kličemo: «Živela lepa naša domovina!» Pozdravljamo tudi naše brate in sestre v domovini.

ZANIMIVOSTI

× **30letnica kovine radija.** 26. december 1898. je rojstni dan kovine radija. Tega dne sta zakonca Curie obvestila pariško Akademijo znanosti o svojem odkritju. Prav za prav pa lahko smatramo 24. februar 1896. za datum odkritja radija, kajti tega dne je francoski fizik Becqueret sporočil Akademiji znanosti, da se mu je posrečilo odkriti nove zagonetne žarke. Učenjaki so se začeli takoj zanimati za telo, ki izžareva neznane žarke. Odkritje se je posrečilo francoskemu fiziku Curieju in njegovi ženi, hčerki profesorja varšavske univerze, znanega poljskega fizika Sklodowskega. V njuni delavnici je bil najprej odkrit polonij, za njim pa radij. Pri poskusih sta rabila zakonca Curie uranijevo rudo, izvirajočo iz Jachymova na Češkem. Avstrijska vlada je dala na razpolago 100 kg radijeve rude in je prva leta dobavljala Franciji sploh vso rudo za pridobivanje radija. Kmalu je pa Avstrija nehala dobavljati Franciji rudo in Francija je bila v zadregi, ker sama ni imela rud, iz katerih se

pridobiva radij. K sreči so našli na Portugalskem rudo, zvano avtojninit, iz katere se pridobiva radij laže nego iz uranijeve rude. Pozneje so našli v Ameriki karnolit, ki ga je tudi izkoriščala Francija v svojih tovarnah. Tudi Belgijci so našli uranijevo rudo v svojem Kongu in so kmalu postali največji producenti radija. Za pridovanje radija je pa v Evropi še vedno najvažnejše mesto Jachymov na Češkem. Ta zagonetna kovina je postala neizčrpen vir toplote, svetlobe, elektrike. Če pomislimo, da dá na pr. en gram radija iz sebe več milijard konjskih sil, da se da njegova sila izčrpati šele v 1800 letih, da prodro njegovi žarki vsako telo, da barvajo steklo, razkrajajo vodo in da so najmočnejše orožje zdravnikov proti boleznim, zlasti raku, moramo priznati, da je radij pravo čudo.

× **Od mrtvih vstala.** Žena posestnika Szebala v neki vasi pri Segedinu na Madžarskem je večkrat tožila, da jo mučijo srčne bolečine. Te dni pa je umrla. Vest o njeni smrti se je bliskovito razširila po vsej občini. Mrliča so položili na mrtvaški oder in mrliški oglednik je v svojem poročilu navedel kot vzrok smrti srčno kap. Pogreb pokojnice je bil določen za naslednj dan. Ponoči so ob rakvi gorele sveče in domačini so stražili mrliča. Nenadoma pa se je dozdevno mrtva žena dvignila, pogledala okrog sebe in vprašala začudeno, kje je. Ljudje, ki so jo stražili, so se od strahu razbežali na vse strani ter pustili oživelega mrliča samega v sobi. Šele orožniki so se upali stopiti k mrtvaškemu odru. Dvignili prestrašeno žensko iz krste in jo prenesli v posteljo. Szebalova pripoveduje, da se je zdramila že nekaj ur po hudem srčnem napadu, da pa ni mogla dati od sebe nobenega življenskega znaka.

× **Služkinja sežgala dete.** V Radimnu se je neka 16letna služkinja grozovito maščevala nad gospodarji. Imela je skrbeti za pet mesecev starega dojenčka in ker se ni mogla osvetiti gospodinji, se je maščevala nad detetom. Vrgla je dete, ko so jo pustili z otrokom samo doma, v gorečo peč in pobegnila iz hiše. Ko sta se roditelja vrnila domov, sta začutila silen smrad, odprla vratca peči in našla zadnje kosti, ki so dogorevale. Živinsko služkinjo so prijeli orožniki in jo prepegljali v ječo ter so jo jedva ubranili pred ljudsko sodbo.

× **Albanski ropar ujet na grškem ozemlju.** Iz Grške poročajo, da so ujeli na Kreti zloglasnega albanskega razbojnika Benka, ki je dolgo časa strahoval albansko-grško obmejno ozemlje pri Argirukastru in izvršil nešteto grozodejstev. Imenovali so ga «krvnika iz Argirokastra» in ta naslov si je bil zaslužil s polno pravico. Pravijo, da je bil eden najgrozovitejših razbojnikov vseh časov, ki ni v svoji krvočnosti poznal usmiljenja niti napram starcem, ženskam in otrokom. Neka dne je lastnoročno ubil preko deset oseb. V zadnjem času ga je zasledovala močna albanska orožniška četa. Na nepojasnjen način se mu je posrečilo, da jo je potolkel in ujel celo njenega komandata in ga strahovito mučil. Potem je s šestimi pajdaši izginil na grško ozemlje. Podal se je na Kreto, kjer je živel nekaj časa kot miren meščan. Spoznali so ga in zaprli.

× **Pustolovski Turek.** Nedavno je bil v Turinu prijat Turek Rešid paša, prav ko je hotel pri blagajni neke banke vnovčiti ponarejen ček. Toda v turinskih zaporih ni ostal dolgo časa. Rašid paša je na izprehodu opazil, da lahko odvetniki nemoteno hodijo skozi vrata jetnišnice. Stopil je k vratom in dejal pazniku, da je advokat. Tako je srečno prišel iz jetnišnice. Na cesti je poklical šoferja avtotakse in mu naročil, naj ga pelje v Milan. V Milanu se je šofer ustavil pred nekim hotelom. Opazil je takoj, da denar za vožnjo Turku nikakor ne gre iz rok. Zato je na tujca opozoril dva pred hotelom stoječa policijska organa. Rašid paša je izkoristil to priliko in je neopaženo pobrisal. V gneči in vrvenju se je naglo izgubil in izginil presenečenima policistoma izpred oči. V Milanu se Rašid paša seveda ni počutil varnega in popihal jo je dalje. Brez voznega listka je srečno prispel v Trst. Oglasil se je takoj na turškem konzulatu in prosil, naj

mu izstavijo potni list, češ, da je svojega izgubil. Na konzulatu je Turek v časopisih slučajno čital zgodbo o svojem drznem begu in zato je silil v konzula, naj mu potni list čimprej izstavi, toda konzul mu je odgovoril, naj se javi drugega dne. Pustolovcu pa ni bilo treba ponovno hoditi na konzulat, zakaj še istega večera je bil prijet v neki kavarni.

× **Ne znajo živeti, pa se ubijajo.** Na Dunaju sa se te dni odigrali dve ljubavni žaloigri, ki sta zahtevali tri človeške žrtve. Zgodaj zjutraj usodnega dne sta z državnega mostu skočila v Donavo dva mlada zaljubljenca, ki ju kljub pomoči niso mogli rešiti. Na bregu so pozneje našli njuno obleko in več poslovnih pisem, iz katerih so razvideli, da gre za 22letnega Roberta Navratila in njegovo ljubico 22letno služkinjo Marijo Wiednerjevo. Navratil je bil lahkomišeln mladenič, vedno zelo zadovoljen in imel je že dva nezakonska otroka, za katera so pa skrbeli njegovi starši. Toda žaloigra s tem še ni bila končana. Čez dvanajst ur sta se na državnem mostu pojavila Maks Ludwig in njegova ljubica. Ludwig in Navratil sta bila prijatelja in sklenila sta skupno izvršiti samomor. Pregovorila sta tudi obe dekleti in ju pridobila za samomor. Vsi štirje so prodali in zastavili vse, kar so imeli vrednega, in v petek zvečer so se sestali v neki kavarni, da se posloje od življenja. Napisali so tudi poslovilno pismo in ga naslovili na Ludwigovo mater. Samomorilna štiriperesna deteljica se je sicer dogovorila, da pojde skupno v smrt, toda v pijanosti so se vsi štiri sprli in tako sta zgodaj zjutraj Navratil in Wiednerjeva sama skočila v vodo. Ludwig in njegova ljubica sta hotela izvršiti samomor v soboto popoldne. Bila sta že na mostu, ko se je dekle nenadoma skesalo. Začelo je kričati na pomoč, toda Ludwig se ji je nenadoma iztrgal iz rok in skočil v Donavo. Izginil je v valovih in vsaka pomoč je bila zaman.

× **Ledene dobe se nam ni bati še 250 milijonov let.** Angleški učenjak Brooks dokazuje, da bo na zemlji še dolgo toplo, in sicer skozi 250 milijonov let. Po njegovem mnenju je bilo na zemlji pretežno toplo tekem zadnjih 700 do 800 milijonov let, seveda s kratkimi, samo nekaj milijonov let trajajočimi in pravilno ponavljajočimi se presledki, ki jih nazivamo ledene dobe. Pred to veliko dobo toplote je bila prva ledena doba. Približno čez 250 milijonov let je nastopila druga ledena doba. Tretja doba je bila v času, ko so nastajale debele plasti premoga. Ta doba je pustila največ sledov v krajih okrog sedanjega ekvatorja. Zadnja in najpomembnejša ledena doba se je pričela približno pred milijonom let in traja deloma še zdaj, dasi polagoma že ponehava. Angleški učenjak pravi, da Evrope in Amerike v nekaj stoletjih ali tisočletjih ne more pokriti nova ledena skorja. Prepričan je, da bo nastala približno čez en milijon let nova doba toplega vremena, ki bo trajala okrog 250 milijonov let. V tej dobi ne bo večjih ognjeniških bljuvanj in notranjost zemlje bo sploh mirna. Polagoma bodo začeli izginjati sledovi te ledene dobe, sneg in ledeniki na gorah se bodo začeli tajati. Tudi polarni led bo počasi izginjal. Ker bo vedno več vode, se bo ocean znatno dvignil in poplavlil večino otokov, pa tudi del celine. Grenlandija se bo pomaknila bolj proti severu in končno bo počil tudi polarni led, tako zvaní večni led. Sčasoma bodo oslabele polarni vetrovi, nad Atlantskim oceanom bodo ponehali viharji, poletja bodo v Evropi zelo vroča, nebo večinoma jasno. Ker ognjeniki ne bodo bljuvali, ne bo v ozračju pepela in solnce bo pripekalo z vso silo. Viharjev in poletnih nalivov ne bo, pa tudi cikloni bodo nehali, kajti gore bodo nižje in vetrovi bodo imeli manjši odpor. Ko izgine povsod led, bo morje na površju in pozneje tudi v globini toplo. Ta topla perioda bo trajala približno 250 milijonov let.

× **Besni bik sredi mesta.** Te dni je doživela Budimpešta nenavaden dogodek. Z nekega posestva v okolici Budimpešte je pobegnil pobesneli bik. Pridrvel je naravnost v mesto. Nekega stražnika, ki je skušal žival zadržati in ukrotiti, je bik nabodel na rogove in ga strahovito raz-

INVENTURNA-PRODAJA

Želimo temeljito isprazniti!

HUMANIK

LJUBLJANA, Dunaška c. 1a, «Petovias»
MARIBOR, Gosposka ulica 17
CELJE, Aleksandrova cesta 1
PTUJ, Slovenski trg, «Petovias» 57

mesaril. Ljudi, ki so bili priča tega dogodka, se je polotil panični strah. Razdivjani bik je videč bežeče ljudi še bolj pobesnel ter se je zaletaval v izložbe, kandelabre in razbil na neki kavarni vsa okna. Večji oddelek policije si je zaman prizadeval spraviti podivjano žival v kako stransko ulico. Orožja policija ni mogla rabiti, ker bi lahko ranila tudi ljudi. Končno je neki stražnik prišel na misel, da bi se lotil bika z avtomobilom. Z večjim tovornim avtomobilom je z vso brzino vozil proti biku, ki se je ustavil sredi ceste in besno pričakoval napada. Avto se je zaletel v bika s tako silo, da ga je zrušil na tla, na kar ga je stražnik usmrtil z več strelí. Škoda, ki jo je povzročil bik, znaša okrog 20.000 pengov.

× **Ljubavna žaloigra v živalskem svetu.** Leta 1926. so pripeljali mladega tигра v živalski vrt v Kalkuti. Vtaknili so ga v kletko, blizu katere je stala kletka z levom in levinjo. Tiger se je kmalu privadil zverinjaka in udomačil se je tako, da je hodil za paznikom kakor pes. Kmalu so pa uslužbenci živalskega vrta opazili, da se tiger suče okrog kletke z levinjo, ki je začela svojega moža zanemarjati. Navadno je ležala pri železni mreži in se ni zmenila za leva, ki je srdito skakal po kletki. Lev je kazal vse znake ljubosumnosti. Čez nekaj dni se je zaljubljeni tiger že nežno poljuboval z levinjo skozi mrežo. Bila sta tako zaljubljena, da sta pozabila celo jesti, kakor je pač navada med zaljubljenca. Uprava živalskega vrta je hotela napraviti konec čudnemu ljubavnemu razmerju in zato je kupila mlado tigrico, da bi izbila zaljubljenca iz glave prepovedano ljubezen. Toda tiger se je prav tako malo brigal za svojo nevesto kakor levinja za svojega moža. Ko je bilo že vse pripravljeno za preselitev zveri, je prišlo do zakonske žaloigre. Nekega jutra je planil ljubosumni lev na svojo ženo in jo strahovito razmesaril. V sosednji kletki je besnel ta čas mladi tiger, ki se je z vso silo zaletaval v železno mrežo, kakor da hoče pri-skočiti svoji ljubici na pomoč. Pazniki so morali prodreti v levjo kletko in iztrgati razkačenemu levu samico. Nesrečno levinjo so prepeljali v bolnico živalskega vrta. Tragična usoda levinje je tako vplivala na tigrá, da ni hotel več jesti. Ležal je v kletki in zrl nepremično na prazno sosednjo kletko, iz katere so odstranili tudi leva, da bi tigrá ne dražil. Po cele ure je prečepel tiger pri mreži in zrl otožno na sosednjo kletko. Čez nekaj tednov so našli zaljubljenega tigrá v kletki mrtvega.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Odgovor.

«Gospod odvetnik, rad bi Vas nekaj vprašal. Saj vprašanje ne stane ničesar?»
«Ne, pač pa odgovor.»

Abstinent.

A: «Kaj? Tudi ti si postal abstinent?»
B: «Kajpak! Odkar sem enkrat videl svojó staro v pijanosti dvojno, se ga ne upam več narsrkati...»

Praznovernost.

«Sedaj, dragi Zorko, ko sva zaročena, bi te rada nekaj vprašala... Ali si praznoveren?»
«Ne!»
«Hvala Bogu, Ti si namreč moj trinajsti ženin!»

Popolnoma jasno.

Izak in Aron sta v kupčijskih zvezah. Izak pošlje Aronu večjo množino blaga ter čaka, kdaj bo prispel po pošti denar. Toda denarja ni. Izak končno piše Aronu pismo, češ: «Čudno se mi zdi, da denar še ni prispel.»
Aron pa mu odpiše: «Nikar se ne čudi, da denarja še ni, saj ga še nisem poslal...»

Industrija in obrt.

«Kakšna je razlika med industrijo in obrtjo?»
«Ako mojster reče učencu ,ti', je obrt, ako mu reče ,vi', pa industrija...»

Posekal ga je.

Mlad podjeten trgovec je odprl trgovino tik poleg svojega konkurenta, ki je bil že star trgovec v dotičnem kraju.

Ker ljudstvo ni posebno maralo za starega trgovca, je začelo kupovati pri mlademu ki je na ta način izvrstno uspeval.

Da stari pokaže, kako je njegova trgovina stara in solidna, je dal nad vratmi nabiti naslednji napis: «Ustanovljena pred 30 leti.»

Mladi trgovec se je temu napisu samo nasmešnil in dal nabiti nad svojo trgovino novo tablo: «Otvorjeno šele pred tednom dni. Zato nimam v zalogi starega blaga.»

Neprijeten duh ust

Je zoprni. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hčbi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čistí zobe tudi na njih straneh. Gnill ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej malo tubo. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mekhe ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modrozelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. - Leo-Werke A. G., proizvajalca in zastopstvo za Jugoslavijo: Tvorcnice Zlatorog, Maribor.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Kateri slovenskih delavcev

Kanadi ali Argentiniji mi preskrbi takoj tam delo za letošnjo pomlad? Grem najraje k gozdarskem ali poljedelskem delu. Ob prihodu dam lepo nagrado. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 58

Mlad posestnik manjšega umetnega mlina

Vdovec, sam, išče delovno družico s premoženjem kakih 15.000 Din. Vdova z enim otrokom ni izključena, starost do 30 let. — Ponudbe s sliko pod «Dobra gospodinja» na oglasni oddelku «Domovine». 55

Posestvo naprodaj

eno uro od postaje Zalec in deset minut od ceste in cerkve ter šole. Na posestvu se redijo dve kravi in se pridelava deset polovnjakov sadne pijače ter dva polovnjaka vina. Poslopje je vse v dobrem stanju. Cena 35.000 Din. — Pojasnila daje Franc Arnsšek v Drešnji vasi, pošta Petrovče pri Celju. 54

Enonadstropno hišo

trdno zidano, velik vrt in dvorišče ugodno prodam. — Šiška pri Ljubljani 117 (nasproti mitnice). 851

Korošci!

Dvoje posestev z gospodarskimi poslopiji, njivami, travniki in sedmimi gozdovi ter inventarjem v Podgori (Unterbergen) pri Borovljah (Ferlach) prodam. — Več pove Slavo Krže, Ljubljana, Prisojna ulica 8 961

Izvrstno zidan objekt

z velikim stanovanjem in vrtom, pripraven za vsako večjo obrt ali industrijo, v Ljubljani takoj prodam. — Ponudbe na oglasni oddelku «Domovine» pod značko «360.000». 919

Velika enonadstropna hiša

prilagodena za kavarno z vrtom tik postaje Ljubljana Gorenjski kolodvor, zraven železniške rampe naprodaj za 375.000 Din. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 927

Posestvo z gostilno in zemljišči

v najlepši legi v Ljubljani, pripravno tudi za letovišče ali sanatorij, naprodaj. — Podrobnosti pri notarju dr. Andreju Kuharju v Ljubljani. Posredovalci so izključeni. 637

Kaj pravijo bolniki o „Kalefluidu“.

D. E. Roberts (Angleška) piše drju. Dmitrevskemu (London S. W. 7, Geringston Gardens 65):

«KALEFLUID» je napravil čudeže z mojo bolno ženo. Ona je stalno občutila utrujenost, njene ustnice so bile blede, neprestano ji je šumelo v ušesih, nezavest in potrtost. Sedaj so vsi ti znaki prenehali.»

Abat Furnje (Francoska) piše: «Po dobi zdravljenja s »KALEFLUIDOM« so bolečine in slabost prenehale, apetit izhoren, mokrača čista.»

V. Kralj Sterdin (Poljska): «Oslabeli moj organizem mi ni dovoljeval delati več kot sedem let. Sedaj pa, po zdravljenju s »KALEFLUIDOM«, sem zopet v stanju, da delam kakor prej.»

Ivan Badžič, Prilep: «Trpim na srcu, malokrvnosti, trganju v kosteh in mišičevju, glavobolu in nezavesti. Začel sem uživati »KALEFLUID«, na kar sem se počutil kakor prerojen. Moč se mi je povrnila, spanje, tek in samozavest odlični.»

Brezplačno pošljemo vsakemu podrobno literaturo o »KALEFLUIDU« z mnogoštevilnimi zdravniškimi opazovanji pri bolnikih. Obrnite se na naslov: Beograd, Sumadijska ulica 33. Miloš Marković.

Gg. zdravnikom »KALEFLUID« radi poizkušeni brezplačno.

Zahtevajte samo pravi »KALEFLUID« D. Kaleničenka, pazite na etiketo, na kateri so označene nagrade (Grand prix in velike zlate kolaine). Ključ je »KALEFLUID« dobil na razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Rimu I. dr.

»KALEFLUID« D. Kaleničenka se dobi v vseh večjih lekarnah vsega sveta, pošilja se tudi po povzetju

Bukove in hrastove hlode

(hrastove že od 20 cm naprej) kupuje parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani. 257

Gostilno v najem

v kakem večjem kraju na deželi ali v mestu vzame natakariča z osebno pravico. Gre tudi v kako boljše gostilno kot plačilna natakariča. — Ponudbe pod šifro »Vestna in snažna« na oglasni odd. «Domovine». 866

Gostilno vzamem v najem

v prometnem kraju, najraje v okolici mesta. Zraven naj bo tudi stanovanje. Dam tudi posojilo proti dobri garanciji. — Ponudbe na oglasni oddelku «Domovine» pod šifro »Promet 120«. 733

I^a bukova drva

samo suha, kupi vsako množino Praznik v Zagrebu, Kanal. 282

Gasilci. Motorne brizgalne

ročne in prenosne, kakor tudi večje, močnejše, na dveh kolesih, za 400, 600 in 1000 litrov, dobavlja po konkurenčnih cenah tvrdka.

LAMPRET in drug

d. z. o. z.

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 22.

Zahtevajte brezplačni

CENIK.

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 98.—

3 letno jamstvo.

14 dni na poskušnjo, ako ne odgovarja, se vrne denar.

Anton Kiffmann

Maribor št. 43-c.

Specijalist za samo boljše švicarske ure.

Cenik brezplačno. 44

Jake mišice, zdravi živci

dnevno redno negovanje telesa

so najboljša obramba proti bolezni. Zato so že naši dedje in pradedje imeli vedno v niši in s priznanim uspehom dnevno uporabljati preiskušeno domaco sredstvo in kozmetikum Fellerjev prijetno dišeči »Elsafliuid«.

Uporabjen na zunan in znotraj, varu e Fellerjev »Elsafliuid« prehlajenja in okuženja, ker

je tudi izvrstno razkuževalno sredstvo in neguje roke, obraz, zobe, usta in dihala in je zaradi tega zanesljiv tudi pri influenci ter gripi. Pomešan z vodo se uporabi za grgranje, odstrani uje stuz ter na ta način odstranjuje var-k kaš-ju in hripavosti.

Proti bolečinam na potovanju deluje brzo in ugodno. Dobiva se v lekarnah in ser-dnih trgovinah, poiskusna stekleničica za 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, velika specialna steklenica za 26 Din. Po pošti stane vsaj en zabo, kateri vsebuje 9 poiskusnih, 6 dvojnih ali z veliki specialni steklenici, samo 62 Din. Trive taki zaboi samo 139 Din, vse že z vračuna o oštino in zavojnico. Naročila naslovite točno na Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elzatrj 360. Hrvatska.

Kot zanesljivo sredstvo za želodec in čreva naročite obenem Fellerjevo blago delujoče Elsa-kroglica, 6 škat. 12 Din.

Čevljarski pomočnik

zanesljiv in vaje vseh del, dobi stalno mesto s hrano in stanovanjem pri Josipu Pogačniku, čevljarskemu mojstru v Ljubnem, pošta Podnart. 833

hripavosti, katarju pomagajo sigurno
Kaiser-jeve
prsne karamele

V lekarnah, drog. in kjer so vidni plakati.

Pozor!

Lovci in prekupčevalci kož divjačine!

Najvišje dnevne cene za kune, lisice, dihurje, zajce itd. 48

plačujem samo nekaj časa

v hotelu MIKLIC, LJUBLJANA
Kolodvorska ulica (soba 1).

Veliki ilustrovani CENIK
dobite zastonj! Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL IN HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

R. Lörger, Maribor št. 104

Violine od 90 Din. Acorne harmonike od 60 Din. Tamburice od 70 Din. Gramofoni od 140 Din. in dalje 251